ANUL I. No. 169

[illegible] pagini [illegible] lei

Duminică 19 Sept. 1937

SIBIU

BUNA VESTIRE

ZIAR LIBER DE LUPTA SI DOCTRINA ROMANEASCA

Directori: DRAGOȘ PROTOPOPESCU, TOMA VLADESCU

Redacția și Administrația: BUCUREȘTI, Bulevardul Elisabeta 12, etaj II.

TELEFOANE: Direcția Administrația 4.83.82; Redacția 4.84.34

ABONAMENTE: Comune urbane: 1 an Lei 700, 6 luni „ 350, 3 luni „ 175; Comune rurale: 1 an Lei 500, 6 luni „ 250, 3 luni „ 125

Politica externă

Budapesta se agită

de MIHAIL POLIHRONIADE

Poziția politică a Ungariei în Europa modernă e foarte grea. Prăbușirea ultimelor feudalități a sdrobit și rămășița feudală a dominației maghiare asupra popoarelor ajunse la stadiul de conștiință națională.

Astăzi Ungaria e o țărișoară de 93.026 kilometri pătrați având o populație de 8.895.000 locuitori (1935). Țară agricolă, lipsită de produse miniere — afară de bauxită și de ceva cărbune — industria ei metalurgică destul de dezvoltată, depinde deci, în cea mai mare parte, de străinătate.

Așadar armată mare nu poate avea Ungaria, industrie de războl puternică deasemenea. Vecinii care s'au întregit cu teritorii care aparținuseră odinioară coroanei Sf. Ștefan sunt România, Jugoslavia și Cehoslovacia, în total circa 50 de milioane de locuitori, cu armate solide și cu o puternică industrie de război (Skoda, Reșița).

Prin urmare raportul de forțe e dezastruos pentru Ungaria.

Sunt măcar ungurii un popor debordând de vitalitate care să aibă cel puțin viitorul deschis înaintea lor? Să verificăm situația demografică: în Ungaria excedentul natural al populației e de 7 la mie (1934) față de 14,4 la mie (1933) în Jugoslavia și 13,3 la mie (1933) în România.

Deci timpul nu joacă în favoarea Ungariei, dimpotrivă.

Rațional ar fi fost ca maghiarii să se resemneze, să accepte situația de astăzi, care e aproape imposibil de schimbat.

Dar politica nu se face numai pe baze raționale. Nici un popor, demn de acest nume, nu renunță la luptă — chiar când e disperată — nu uită o mie de ani de istorie națională. Asta pe planul misticei naționale.

Sunt însă și puternice motive sociale care mențin Ungaria pe linia politicei revanșarde. Dominația feudală a maghiarilor asupra altor popoare a dispărut, dar în Ungaria feudalitatea se menține încă. Aristocrația maghiară își păstrează latifundiile și e singura aristocrație europeană care mai are o influență hotărâtoare asupra vieții de stat.

Consecința? Guvernanții dela Budapesta sunt siliți a menține pe primul plan ideea revizionistă, spre a nu lăsa să apară problema socială. Cum își poate duce Ungaria politica revanșardă? Intemeindu-se pe propriile ei forțe militare și naționale? Am văzut însă mai sus că din punct de vedere militar maghiarii sunt într'o sdrobitoare inferioritate, iar din punct de vedere al vitalității naționale tot așa.

Deaceea guvernanții maghiari au găsit o pseudo-soluție în propagandă. Spun pseudo-soluție pentrucă oricât de abilă ar fi și oricât de mari succese ar avea, propaganda nu poate schimba granițele nici măcar cu un centimetru. Căci admițând că toate Ligile lumii s'ar pronunța pentru Ungaria — ceeace nu e cazul — și încă nici Românii, nici Jugoslavii, nici Cehii nu vor admite măcar o rectificare de frontieră în favoarea Ungariei.

A doua soluție, mai eficace, constă într'o politică externă abilă. Budapesta speră că, în cazul unui război european, ea fiind de partea eventualilor învingători și-ar putea recupera teritoriile pierdute.

Dar și aci posibilitățile ei sunt reduse căci — o repet pentru a mia oară — simpla neutralitate a Jugoslaviei sau a României face ca Italia sau Germania să renunțe chiar la alianța Ungariei. Deci, depinde de abilitatea diplomației românești, de neangajarea României în vreunul din blocurile europene, ca Ungaria să nu găsească nicăeri susținători. Cine-i nebun ca de dragul celor 900.000 de soldați maghiari să riște a avea împotrivă cei 2.000.000 de soldați români și cei 1.500.000 de jugoslavi, de pildă.

Acest fenomen, adică faptul că Jugoslavia sau România determină posibilitățile politicei maghiare, s'a vădit în ultimile luni. Indată ce Jugoslavia a încheiat pactul cu Italia, îndată ce Bucureștiul a început a arăta mai multă înțelegere față de Roma, încurajările date revizionismului maghiar au dispărut ca prin farmec.

De aci criză în politica externă maghiară. Budapesta se agită acum spre a găsi o nouă linie de politică externă. Ea renunță la intransigență și vine să spună — îndemnată probabil și de Roma și de Berlin — României și mai ales Jugoslaviei: «dați-mi voe să mă înarmez, dați mai

(Continuare în pag. III-a)

Peisagiu mioritic

Indignarea gușterilor

Fără îndoială că cele mai slute, cele mai tâmpite și mai obrasnice exemplare ale faunei parazitare jidovești, în văgăuna cu reptile dela «LUPTA» și-au stabilit culcușul. Acest lucru îl știu de mult nu numai câțiva inițiați în sărindarologie, dar și o mulțime din cetitorii noștri cari au urmărit — atent — cele scrise de noi, cu referire la isprăvile celor doui Honigmani și a unterthanilor și briganzilor din subordinea lor.

Cu vremea, și în urma unor observații atente, am putut constata că honigmanii sunt o specie deosebită de jidani, deoarece ei prezintă anumite caracteristici inedite și distincte pe cari nu ne putem opri de a le comunica și cetitorilor noștri. Nu de alta dar ca să nu poată să ne reproșeze că nu-i ținem la curent.

Vom ilustra cu câteva pilde aci, în ce constă deosebirea dintre honigmani și israeliții cunoscuți până aci.

Ovreiul ordinar e disimulat, nu-și trădează gândurile oricui. După cum nu e nici complectamente imbecil, fiindcă nu poate fi slujitor al Satanei decât un ins dotat cu oarecare discernământ și cu aptitudini deosebite în arta de-a minți și de-a vicleni pe aproapele.

Honigmanul face excepție la această regulă, prin aceea că el e complet dobitoc și nu e nici odată în stare de a se împiedeca de a-și da în petec această meteahnă dominantă. Căci întocmai ca un câne ciobănesc, incapabil să pună strajă gurii sale și gata în tot momentul să exprime prin lătrături răgușite ura sa feroce împotriva a tot ce nu e câne din aceeaș târlă, tot așa și honigmanul nu se poate stăpâni de-a exprima în fie care zi, prin articolele-lătrături ale «LUPTEI», ura sa bestială și ridicolă împotrivă a tot ce e românesc și creștin.

Pe ziua de ieri, obida lui Honigman cel slut a căzut asupra preotului DOMINIC N. IONESCU denunțat nouă, Românilor, că «otrăvește spiritul tineretului școlar» prin aceea că «propovăduește svastica și ura de aproapele». («Aproapele» acesta fiind personificat prin jidan, pe care, între noi fie vorba, îl dorim cât mai departe de noi și de țara noastră).

Și prin ce faptă credeți că a stârnit părintele DOMINIC IONESCU urletele [illegible]elor de la «LUPTA»?

Prin nimic alta [illegible] cât prin publicarea unui simplu manual școlar, în care j[illegible]i au fost prezentați în câteva notițe, așa cum sunt ei în realitate nu așa cum ar vrea ei să pară. Dar ca să vă faceți o idee justă despre obiectul indignării crocodilului incendiator ALBERT HONIGMANN, ascultați ce scrie el însuși:

«Intr'adevăr, manualul preotului creștin-ortodox Dominic N. Ionescu este înflorit de svastică. Broderia aceasta făcută cu semnele urii nu are ce căuta într'o carte de învățătură creștină. Biserica noastră națională, pe cât știm, nu și-a schimbat semnul comuniunei și recunoașterii întru Isus

Fără îndoială d. Dominic N. Ionescu, ca particular, poate să aibă un cult fierbinte pentru svastică, s'o poarte la butonieră, să-și tapeteze casa cu ea. E liber s'o facă, PENTRU CA PACATOSUL REGIM DEMOCRATIC ACORDA TOATE LIBERTATILE. Dar preotului Dominic N. Ionescu nu-i este îngăduit să arboreze crucea încârligată în paginile unui manual de învățătură creștină ortodoxă. Nu e numai atât. Preotul în chestiune, din moment ce a adoptat svastica, înțelege să fie complect, adică antisemit. Tinerii elevi trebue să cunoască în întregime cultul urei»

Vedeți cât de subțire este lucrată Biserica noastră națională, în speranța că se vor sesiza și forurile ei conducătoare spre a lua măsuri împotriva unui preot care a crezut că are și el dreptul de a se sluji — de publicitate în țara sa și a părinților săi alături de atâția briganzi și târtani cari put a Galiție și a Sodomă cale de o poștă. Și observați apoi cu câtă nemeritată cruzime este bruftuit regimul democratic, care lasă unui preot creștin hotărât să-și apere Țara și Neamul, cel puțin tot atâtea libertăți ca unui gangster și agitator jidan, ferm hotărât să distrugă această Țară și să extermine acest neam românesc și creștin.

Cum era și de așteptat, dobitocia honigmanului apare irezistibilă și victorioasă în concluzie, acolo unde el se sforțează să arate că antisemitismul — sau mai corect, antijudaismul — e sinonim cu ură. Fiindcă afirmația este complet și premeditat mincinoasă.

In adevăr, pe cine se presupune că urăște antisemitul ori antijidanul? Pe român sau pe creștin semenul său? Nici honigmanul n'ar putea să pretindă aceasta. Pe jidan? Și mai puțin. Pentru că, la dreptul vorbind, un anti-jidan luminat nu poate dori și nu poate pune la cale persecuția sau exterminarea jidanilor, ci numai strângerea lor într'o singură țară sub un stat al lor propriu. Cu alte cuvinte, anti-jidanul luminat, urmărește în fond convertirea ovreimii, din seminție parazitară și rătăcitoare, blestemată și izgonită din toate țările lumii în ultimii două mii de ani, într'o națiune stabilă, creatoare, producătoare, în stare să revendice stima și respectul tuturora. Ce bine mai mare de cât acesta s'ar putea face jidanilor? Și cum ar putea ei refuza să-l accepte, când le-ar fi prezentat nu sub forma rudimentară de deziderat sentimental, ci de plan acceptat de toată lumea și fixat până în cele mai neînsemnate amănunte?

Iar dacă așa stau în realitate lucrurile, unde e ura câne de honigman? In cărțile creștinilor, sau în paginile blestemate ale Talmudului, pe care l'ai învățat pe de rost încă de pe vremea când erai cantor la sinagoga din Buhuși?

NICOLAE BOGDAN

Tristeți bănățene

de VALERIU CARDU

Spovăduiam, în articolul de ieri, drama care se sbate'n sufletul Banatului. Și încercam o hotărnicie a tristeților bănățene. Pentrucă provincia aceasta e tristă. Cu toată aparenta bucurie, cu tot jocul de artificii dela suprafață, undeva, în adâncurile sufletului bănățean s'a cuibărit otrava unei dureri imense.

Cea mai orgolioasă provincie este, desigur, și cea mai modestă. Un fel de modestie împinsă până la timiditate și echivalentă cu bunul simț. Cei mai «egoiști» și cei mai «regionaliști» oameni, bănățenii, sunt, în actele lor, prin dania și belșugul de suflet, și cei mai altruiști. Oamenii lui «Bănatu-i fruncea», nu sunt atât de sectari cum ar voi să-i prezinte formele și clișeul vieții de toate zilele. Bănățenii și-au iubit cu pasiune colțul lor de țară. Dar bănățenismul — această impresionantă dragoste de glie a Românului bănățean — departe de-a fi o izolare în marea familie a românismului nu este decât o ideală sublimare a românismului. Și pentru Cesioian Brediceanu și pentru plugarul din cel din urmă sat bănățean, bănățenism însemna românism.

«Nu-i Român ca bănățanu',
bănățean ca lugojanu,
lugojan ca Brediceanu...»

Pentru observatorul și analistul superficial, în tâlcul acestor cuvinte zace formula celei mai avansate emfaze provinciale. Și totuși aci nu este vorba de așa ceva, nu este vorba de esența unui patriotism diformat și localizat.

Se tâlcuește în vorbele acestea, e drept, o mândrie de bănățean. Dar o mândrie care în loc să știrbească mândria românismului, o potențează. Pentrucă din toată mândria aceasta, tumultuos mărturisită, Banatul n'a reținut nimic pentru el. A adus tot, cântec și suflet, cuvânt și entuziasm, în dar Patriei. Dacă în cântec se oglindește sufletul național, atunci doinele bănățene, crescute sub stăpânire vitregă, sunt cea mai impresionantă adeziune față de Patria care n'a cunoscut și care a dărâmat granițele nedrepte de ieri. Trei vânturi mari și streine au vijeluit sbuciumata viață a Banatului. Peste plaiurile bănățene au trecut, rând pe rând, influențele slave, austriace și maghiare. După ce s'a potolit furtuna, în urma ei au rămas, ca stejarii bănățenii. Nimic nu i-a clintit din tiparele gliei străbune. Nimeni nu i-a depărtat de altarele strămoșești. Și e curios cum, din volbura sistemelor de înstrăinare și desnaționalizare, minuțios puse la punct, — deoarece atenția străină a fost concentrată în special asupra Banatului — sufletul acestei provincii a rămas curat ca lumina zilei. In Banat, mult mai mult decât în restul Ardealului, n'a prins maghiarizarea numelor.

Nici înstrăinarea formală, n'a avut priză în sânul bănățenilor, tocmai din cauza mândriei lor, — ridicată la rang de blazon — care n'a fost altceva decât o mândrie de neam.

Tânărul bănățean, însângerat la horă pentrucă nu voia s'arunce tricolorul românesc, cădea spovăduindu-și mândria bănățeană dar, hotărît, cu icoana Patriei de peste munți căreia îi aducea în dar renunțarea la cântecul tinereții.

Acesta e sufletul bănățean. Sufletul viu grănicieresc dela Bozovici și Caransebeș, sufletul mărturisit în epopeea eroică a alegerilor din circumscripția Sascăi.

Tăria acestui suflet stă tocmai în solidaritatea de fier, în prezentarea de ansamblu, în omogenitate.

Nu în sectarism și'n amor propriu local cum fals s'a afirmat.

Prezentarea de și în ansamblu, strângerea aceasta impresionantă de rânduri, a însemnat renunțarea automată la prezentarea și reliefarea individuală. Energia bănățeană nu este o întrunire, o însumare și o aliniere de energii individuale. Ci mai mult, — acesta este adevărul — o contopire voluntară în armonia totului. In acest fel Banatul ar mai fi putut rezista multă vreme oricărei dominații străine.

Și tot din această cauză această provincie n'a cunoscut accentele răzlețe ale marilor personalități. Și când au răsărit totuși aceste persona-

(Continuare în pag. III-a)

COPIII LEGIUNEI

«Să ne gândim cu dragoste la acești copii — scria Mircea Streinul cu câteva zile în urmă, — și se cuvine să-i ajutăm. Au nevoie de haine, ghete, paltoane și altele».

Povestea acestor copii e frumoasă ca o legendă. Cetitorii noștri bănuim, o cunosc din cele câte s'au scris aci.

Și pentrucă această poveste nu este numai o poveste, amintim adevărul cu care a pornit.

A pornit dela o chemare așa cum toate au început să pornească la noi și dela aceași chemare.

Această chemare este a neamului și o vedem desfășurată și o auzim repetată îndelung peste munți între marginile acestei țări ce se eliberează și de zi și se ridică mare și românească.

Cei patruzeci de copii au fost trimeși de acasă pentruca să primească botezul familiei legionare și aci să rămână să se instruiască pentru comerțul legionar.

Botezul l-au primit și astăzi îi vedem ca niște furnici lucrând sârguitori în cooperativă, sau în restaurantul legionar.

I-am întâlnit în halatele de lucru și i-am privit în ochi unde am văzut și nostalgia locurilor rămase dar mai cu seamă am văzut toată căldura cu care înțeleg să rămână, să se pregătească și să trăiască în credința legionară, care-i îndeamnă din adâncul subconștientului cărării lor.

Iată aci prima lor jertfă. Prima lor luptă și se va vedea mai târziu, cea mai temeinică rezistență în drumul de luptă al comerțului românesc. Vedeți, — după atâtea și atâtea îngenunchieri — de ce să nu le recunoaștem — după atâtea umiliri cu cari, spuneam deunăzi ne-am obicinuit grozav, nu se putea să nu pornească întregul mănunchi.

Primul exercițiu îl înfăptuesc astăzi acești copii. Ei cresc și devin neguștori români. Cresc acolo și încheagă — nu o metodă — ci o unitate organică din care mâine, ca dintr'o rădăcină sănătoasă, va crește pomul roditor al nației!

Așa trebue să-i vedem pentrucă așa sunt și așa devin.

«Se cuvine să-i ajutăm. Și au nevoe de haine, ghete, paltoane și altele».

Ajutându-i astfel este singura noastră mână de încurajare și mângâere. Este singurul îndemn pe care noi cei cari îi privim stăruitor cu toată nădejdea, îl trimetem. Să facem în așa fel încât o parte din bucuria și căldura pe care o dăm cu dragoste copiilor noștri, s'o simtă, s'o aibă și ei.

GABRIEL BALANESCU

„Comerțul legionar"

Ziua de 13 Septembrie 1937 va fi încrestată mai adânc pe răbojul vremilor de transformare a României de azi. O dată istorică care își va avea semnificația și importanța ei netăgăduită în cronica realizărilor legionare: 13 Septembrie 1937, ziua ofensivei comerțului verde.

Din îndemnul Căpitanului și sub directa sa conducere și supraveghere, comerțul legionar va căpăta o desvoltare nebănuită — așa cum dorește întreaga suflare românească.

Cine cunoaște începuturile comerțului legionar, din vremea de prigoană, fără capital, fără credit, privit cu neîncredere și chiar cu dușmănie de acei cari — poate — s'ar fi cuvenit să-l ajute, desigur, își dă seamă ceeace înseamnă astăzi ofensiva începută la 13 Septembrie și mai cu seamă, bănuește ceiace va însemna mâine, marea și sigura biruință legionară pe terenul economic.

Ofensiva legionară — organizarea atât de sistematică a comerțului legionar, corectitudinea — element de bază a acestui comerț — și totala abnegație cu care se duce această luptă, vor asigura victoria.

Legiunea își face un punct de onoare din recucerirea unui domeniu de activitate românească, fala negustorilor români pe vremuri, dar care, astăzi este un vast câmp acaparat — în proporții uriașe — de elementele străine, venetice, dușmane, cari nu au alt țel decât îmbogățirea lor, prin cele mai hrăpărețe mijloace de spoliere a consumatorilor români.

Comerțul legionar nu are la baza sa câștigul — sub orice formă. El vrea — și va reuși — să dovedească celor de bună credință că și românul — fie el intelectual sau simplu muncitor — poate fi un bun neguștor. In țara lui, românul are dreptul să fie comerciant, industriaș sau meșteșugar. Și un negustor român e mai bun de cât 10 negustori jidani.

Comerțul legionar pășește cu încredere pe drumul deschis de Șeful Legiunei. Examenul în fața publicului a fost trecut. Școala de experiență a dat roade. Ea s'a terminat și astăzi suntem în focul luptei; se va recuceri comerțul, poziție cu poziție, branșă cu branșă.

Tot ce s'a început din îndemnul Căpitanului a fost dus la bun sfârșit, peste toate piedicele ce s'au pus în cale; acolo unde e spiritul legionarului, acolo unde e o singură comandă și o singură executare, acolo unde se pune suflet, pricepere și corectitudine legionară, succesul e pe deplin asigurat.

P. N. BOLINTINEANU

O controversă constituțională:

durata Parlamentului

de ALEXANDRU CONSTANT

Ceeace constituie paradoxul vremii noastre este excesul de constituționalism al oamenilor noștri politici, pasiunea ardentă de care dau dovadă în apărarea principiilor constituționale niște oameni, cari tot timpul n'au făcut decât să le disprețuiască guvernând în marginea lor.

Vara acestui an s'a caracterizat îndeosebi printr'o susținută duelare constituțională între guvern și opoziție: primul declară că este expresia voinței naționale și că guvernează cu constituția în brațe, cealaltă, cuprinsă de o subită îngrijorare pentru integritatea spirituală a constituției, se erijează în apărătoarea generoasă a principiilor ei împotriva insistențelor silnice și pornirilor de satir indomptabil a'e guvernului.

Problema constituțională, care stă în inima desbaterilor este aceea a duratei Corpurilor legiuitoare și în consecință a guvernului. Dată fiind inerția surdă a guvernului, hotărît să cârmuiască prin concursul unui destin clement, cât mai mult posibil, era natural ca opoziția să se întrebe dacă nu e cazul să-l prevină din vreme că există limite constituționale peste cari nu poate trece. Și, abandonând simplele declarații, fundate pe svonul cafenelei, ca și critica oarbă și concluzia pasională, opoziția s'a străduit, cum era și normal, ca, printr'o alchimie constituțională abilă, să scurteze cât mai mult guvernarea liberală, fixându-i termenul cel mai apropiat 15 Octombrie sau 15 Noembrie a. c.

Pe de altă parte, guvernul, animat de aspirații contrare, s'a silit să-și prelungească existența până la 10 Ianuarie sau 10 Februarie anul viitor.

Vom analiza rezumativ teoriile constituționale emise de cele două tabere.

Mai întâi o lămurire elementară: durata guvernului, fiind condiționată de durata Parlamentului, problema capătă următoarea formulare: până când durează mandatul Parlamentului?

Național-țărăniștii, prin inteligența d-lui Armand Călinescu, care la rându-i împrumută teoria dela Titu Maiorescu, afirmă că textul art. 62 din constituție, al cărui conținut îl reproduce mai la vale, trebue interpretat numai în sensul că «cei patru ani», de care vorbește sunt *patru ani bugetari*. Intr'un articol mai vechi al leaderului național-țărănist, reactualizat cu această ocazie, după o serie de argumente trase din trecutul nostru parlamentar, se susține, reluându-se interpretarea lui Titu Maiorescu că, întrucât într'o legislație de patru ani, Parlamentul nu poate vota decât patru bugete, al cincilea nefiind posibil căci ar angaja un guvern de altă extracție, guvernul noului Parlament, nu mai are nici o rațiune prelungirea mandatului actualului Parlament într'o a cincea sesiune ordinară care s'ar întinde până în prima sau a doua lună a anului viitor. Aceasta este argumentația, reprodusă în esență după Titu Maiorescu. Din lagărul constituționaliștilor liberali și-au spus cuvântul până acum d-nii Ion Inculeț și Mircea Djuvara. Primul a declarat recent că, guvernul trebue să rămână până la 10 Februarie 1938, deoarece conf. art. 62 const., mandatul Parlamentului actual expirând după patru ani dela *constituirea* sa, care s'a făcut la 10 Februarie 1934, urmează că numai la 10 Februarie 1938 guvernul poate sfârși constituțional.

D. Mircea Djuvara, ceva mai puțin ahtiat după guvernare, a fixat un termen mai scurt, declarând încă din Martie 1926 că durata Parlamentului este de patru ani socotiți dela data *convocării sale*. Cum Parlamentul actual a fost convocat la 10 Ianuarie 1934, i se poate ușor număra vârsta constituțională, care se încheie la 10 Ianuarie 1938. Raționamentul d-lui Djuvara își trage temeiurile din practica constituțională streină, engleză, austriacă, poloneză, franceză și belgiană. Trebue recunoscut însă că fostul ministru al justiției trece foarte repede și superficial peste exemplele invocate. In orice caz, susținea guvernamentalul din 1926, mandatul Parlamentului nu începe, și deci nu sfârșește, în ziua când s'au sfârșit alegerile. «Desfid pe orice membru de bună credință al opoziției, declara textual d. Djuvara, să susțină că în vreo țară din lume se ia ca prima zi a acestei durate, *ziua când s'au sfârșit alegerile*».

Intr'un rezumat recapitulativ, interpretarea art. 62 Const. prezintă trei aspecte:

1) patru ani — patru ani bugetari, patru sesiuni ordinare (Titu Maiorescu—A. Călinescu); 2) patru ani — patru ani de convocare (M. Djuvara); 3) patru ani — patru ani dela constituire (I. Inculeț).

(Continuare în nr. viitor)

Cultura, Oameni, Fapte

O NUNTA IN PROVINCIE

de NECULAI TOTU

— Știi dragă, s'a fixat ziua nunții d-rei Pârlea.

— Ei! Când va fi?

— Duminica viitoare. Știi, e ceva nemaipomenit. Dela cununia lui Tomescu, de acum 11 ani, n'a mai fost ceva asemănător.

— E adevărat că unchiul logodnicului e director de Minister?

— Da, el va fi nașul. Imi închipui ce cadouri va face..

— Am auzit că vin cu mașinile din București vreo cincizeci de invitați.

— Ce onoare pentru bătrânii Pârlea. Nici n'au visat ei așa ceva.

— Ba dece. Când ai bani, dragă, poți să-ți cumperi orice onoruri.

— Trei milioane bani ghiață, mobilă, Lincoln nou nouț. Așa mireasă mai zic și eu.

— Ei băiete, nu e de nasul nostru.

Domnișoarele și cucoanele vorbesc și ele despre evenimentul atât de important ce vine să agudue orășelul lor.

— E un inginer foarte cunoscut. Imi spunea Lenuța și doar ea stă la București, dacă nu mai știe și ea... — că este cunoscut în lumea mare a Capitalei. Are o vilă la Predeal, casa la șosea. Scriu jurnalele despre petrecirile făcute de unchiu său.

— Hm, ce folos, am auzit că începe să chelească și e mic de statură. Ori Viorica Pârlea o știți doar... prăjină.

— Nu mai fi răutăcioasă, ma chère, îți crapă sufletelul de invidie.

— Pfi, quelle vulgarité!

— Când te gândești ce-i și viața... Soarta. Dacă n'ar fi venit criza, m'aș fi dus și eu la studii, poate că trăiam azi altfel.

— Provincie mucegăită! Aici nici nu există bărbați fini, manierați, distinși, ca la București. Aici o fată cu cerințe mai nobile se ofilește ca o floare între bălării...

Tânăra cuconiță spune ultimele cuvinte cu un glas trist și închide melancolic ochii.

— Ba pardon, madam Chivulescu, noi suntem bălării?

— Eu cred că soțul d-tale e un om foarte de treabă și în nici un caz nu ești d-ta ceia care suferi.

— N'am vrut să vă supăr, mes chères, dar degeaba, nu mă puteți înțelege...

. . . .

Mâine este nunta. In casa Pârlea de mai multe zile e zarvă mare. Sa-femei au făcut curățenia, n'a rămas un milimetru pătrat în toată casa, în curte, în grădină, fără ca mâini grijulii să nu mature, să frece, să aranjeze. Trei bucătari aduși dela restaurantele cele mai bune se întrec pentru a arăta măestria lor. Deasemenea pentru astă sară, când vor veni oaspeții din București, și mai târziu, vor veni 6 chelneri din cei mai stilați, îmbrăcați în haine negre și gulere «Tache Ionescu».

Cele două croitorese «chic», singurele care se pricep să creieze după modele pariziene, au anunțat cu o lună înainte clientela lor că nu mai primesc nimic de lucru.

— Ne-au zăpăcit domnișoarele de onoare a Viorica Pârlea. Numai modele exclusive, mulaje, mătăsuri străine.

Și fiecare din ele spera că va da gata pe cealaltă.

Coaforii și ei au anunțat: «Sâmbătă și Duminecă vor fi cele mai mari zile ale sezonului. Veți vedea coafuri «le dernier cris de la mode». Acum veți aprecia pe fiecare ce poate».

Au fost comandate florile cele mai «nobile» și numai albe. Dar în acest orășel păcătos nu se pot găsi destule flori și cu atât mai mult toamna. Deci va pleca un comisionar în orașul mare cel mai apropiat și va aduce cele ce lipsesc.

Eri a sosit din București rochia miresei făcută la cea mai mare casă de mode.

Domnișoara Viorica a încercat-o în fața unei oglinzi înalte venețiene cu rama lată de aur sculptat. Se privea măgulită dar ochii ei nu aveau bucurie. A rămas singură în odaie, s'a cuibărit în fundul canapelei și gândurile ei fugeau răzlețe.

«Mâine la ora aceasta voiu fi la masă cu toți oaspeții și cu logodnicul meu. Poimâine, adică doar peste 40 de ceasuri voiu sta la biserică alături de el. Imi vor pune voal și flori de lămâiță și mă vor da de braț un om atât de străin, atât de indiferent. Ba nu, scârbos. Il urăsc din tot sufletul. Acest chelbos încrezut și mândru în locul lui Tony.

«Tony, dragostea mea, fericirea mea. Nu e nimeni mai mândru, mai distins ca el, când apare pe Bucefal. Nimeni nu dansează mai grațios, mai felin. Nici un alt ofițer nu are silueta lui, nici unul nu vorbește franțuzește cu accentul lui. O Tony, dece ești numai sublocotenent și dece n'ai avere?!

Ba nu, nu ești vinovat tu. Părinții mei sunt vanitoși, sunt abtiați după bani. Ei au câștigat din greu și vor ca eu să măresc ce-au strâns ei. Ii înțeleg, și nu pot să mă împotrivesc voinței lor. Oare nu este vulgar să provoci scandal, să te certi cu mamă și papă?! Trebue să mă supun, să rabd. Așa m'au învățat la Nôtre Dame. «Une jeune fille comme il faut». Ah, dar să am putere!».

Sâmbătă, pe la 6 după masă, pe ulița plouată, treceau 11 automobile, toate frumoase și care de care, modele mai sucite. Toate însă pline de glod, chiar geamurile stropite gros de abia se mai vedea cine este înăuntru.

Șoferii înjură în gând: «Dracu-i poartă pe boeri prin asemenea desfundături!»

Doamna Pârlea, fericită, primește oaspeții cu zâmbete mieroase, întinde elegant mâna parfumată pentru sărut. Numai ea știe cât a studiat gestul acesta.

«Slugile aleargă zăpăcite de atâtea emoții. Se așteptau să vadă domnii mari, dar asemenea automobile, buchete de trandafiri în luna Noembrie, cutii de bomboane cu funde lucioase mari și pachete, pachete, geamantane... asc ceva, vor avea de povestit în mahalalele lor pentru două luni de zile, ba și copiii se vor mândri că părinții lor au asistat la o asemenea nuntă boerească...

In fața Catedralei, o mare de capete. Un zâmbet surd, acoperit uneori de vocile sonore ale cavalerilor de onoare sau a unor rude ce transmit ordine de ultimă clipă.

Ziua a fost rece și nouroasă, dar spre norocul curioșilor, n'a plouat. Au stat pe ici și pe colo, prin centru, pe lângă primărie și casa miresei, ca să vadă oaspeții, mașinele, buchetele de flori. Dar spectacolul cel mare se desfășura abia acum, în fața bisericei. Acum vor vedea toaletele de gală, șicul bucureștean. Se împing, se ghiontesc. Câteva persoane, îmbrăcate bine și cu un aer cuceritor, s'au îndreptat spre ușa catedralei.

— Invitațiile d-voastră?

Doi sergenți galonați, cu mănuși albe, au ordin să nu lase pe nimeni fără cartonul alb cu slova franțuzească.

— N-nu, nu le avem la noi, — am uitat acasă probabil...

Domnul din față e înciudat și roșu la obraz, face un pas înainte, sergenții se pun în ușă.

— Nu vă supărați, d-voastră, avem ordin sever. Dacă veți găsi invitația, noi cu toată plăcerea.

In dosul lor a apărut o mutră gravă în frac și privește disprețuitor pe cei nepoftiți. Nepoftiții s'au retras mai repede decât s'ar putea închipui că e posibil să dispari în a[illegible] grămădeală.

— Uite încă o mașină, cine o fi?

Capetele se lungesc spre marginea trotuarului. Bărbații caută să-și ridice nevestele și fetele se împing, își aruncă priviri furioase.

Intrebarea trece ca un curent electric prin mulțime, Și ca un al doilea curent vine răspunsul:

— Unchiul, directorul de minister.

Oamenii se îmbuzesc, rândurile din spate împing din răsputeri. Cei din față fac mutre ofensate de mojicia celor ce-i scot din locul lor, împingând să calce pe covorul de catifea roșie. Sergenții se uită urît la lume și apoi înghează drepți în fața invitaților.

Ochii lacomi savurează mantourile de blană scumpă, coafurile pretențioase sub cape de mătase, joburi lucioase, fețe străine și cunoscute, frumoase și urîte, grave, vesele, încurcate. Ropotul merge dintr'o parte în alta, ca o mare cu valuri, mulțimea omenească se frământă, se înfurie, se liniștește.

— A venit!

— Cine? Mirele?

— Unde-i? Nu-l văd. Petruță, ridică-mă, ah unde-i?

— Dracu l-a făcut așa de mic, de nu i se zărește decât jobenul.

— Nu te supăra dragă, ai să-l vezi bine la față când va ieși din biserică. Până coboară cele 4 trepte, vom vedea pe toți.

— Pe mireasa să n'o scăpăm.

— Am auzit că are o rochie, ceva ce nu s'a văzut încă, nu s'a pomenit nici la nunta lui Tomescu acum 11 ani.

— Voalul costă 10 mii de lei.

— Ce vorbești fleacuri, dragă! Voalul e de 10 metri lungime și costă 25 de mii.

— Vai, așa ceva cred că numai la cinema se mai poate vedea.

— Sau la încoronarea regilor Angliei.

— Dar dece nu vine?

— E ora 8 și jumătate, a întârziat aproape o oră.

— Ei, nu o cunoști pe țâfnoasa aceia vrea să o aștepte toți, să facă efect.

— Ce noroc e să fii bogat mai. Ban la ban trage. Ce viață o să ducă ăștia doi, lux, baluri, străinătături... Și noi săracii...

— Ei, dacă tatăl tău n'a fost furnizorul armatei și n'a vândut grâu mucegăit și făinoase cu viermi?!

— Nu are fiecare bafta de asemenea ocazii. Când te gândești că «Pârliții» ăștia erau niște băcani sărăcuți. Cum se ridică oamenii!

— Și ce, parcă Viorica lor e frumoasă ori deșteaptă? O poleială de cultură, ceva franceză, ceva pian, ceva maniere.

— Nu mai bârfi de ciudă. Nu e chiar de lepădat. Așa, o fată modernă ciupită de molii, oxigenată, fardată, voiajată.

— Et cetera...

Lumea începe să se agite. La fiecare sgomot, gâturile se lungesc, privirile caută să spintece depărtarea ca să vadă mireasa mult așteptată.

Din biserică ies mereu rudele, cavalerii de onoare și unii oaspeți. Fețele exprimă îngrijorare, sunt lungite, plictisite. O clipă apare logodnicul spunând ceva la două doamne, care pleacă repede cu mașina casa Pârlea.

— S'a întâmplat ceva.

— Știți ca a avut o dragoste, un ofițer.

— Părinții au aranjat nunta asta fata era contra.

— Nostim ar fi să se întâmple ceva. Ce-aș râde de bontonul foștilor băcani.

— A sosit.

— A sosit mireasa!

— Insfârșit. Cum e, cum arată, cum e îmbrăcată?

— Domnule, lasă-ți în pace coatele mă nenorocești.

— Nu te agita așa Madame Popescu, m'ai călcat pe bătătură.

— Ah dragă îmi turtești pălăria!

— E palidă, degeaba s'a roșit în obraz, tot se cunoaște.

— Are ochii umflați, cearcăne negre.

— Nu degeaba se capătă un naș director de minister și onoruri și trandafiri albi.

— Dar mândră se mai ține! Măi, măi ce grozăvie.

— Ați simțit? Nu? Ah, nu sunteți fini de loc. Miros de oțet aromat. A leșinat desigur.

O cuconiță șoptește destul de tare vecinelor sale:

— Mes chères, ce sensație — nu vă închipuiți. Viorica a încercat să se otrăvească parole, mi-a spus acum o prietenă a ei. Au găsit o cutiuță cu Veronal. Ce scandal, ce rușine!

Curiozitatea mulțimii se aprinde și mai mult. Nu mai au răbdare să vadă perechea la ieșirea din biserică. Spiritele se agită, închipuirea lucrează creind scene dramatice și comice. Toate pasiunile omenești sunt deslănțuite și deasupra plutește neînfrânata dorință de a vedea senzaționalul. Ceva ce iese din comun, ceva picant, scandalos. Să coboare, să murdărească, să facă să sufere acești oameni ce-i domină prin bani, situație socială, cultură poate. Ochii ard nerăbdători. Vântul rece și respirațiile ... stropii mărunți de ploae nu pot să stingă această poftă de a vedea prăbușirea celor mai mari. Grupul care a fost întors dela ușă de către sergenți, freamătă de bucurie.

— Țâfnoșii dracului! Insultă lumea cum se cade. Invitația D-Voastră? Ah, ce scandal monstru are să fie.

Ușile albastre ale catedralei se deschid, apar sergenții, o parte din oaspeți. Motoarele automobilelor zbârnâie.

— Acuși, acuși.

— Oare ce a fost înăuntru?

— O să vedem după fețele lor.

— E mai albă decât voalul, dar merg la braț.

— Și părinții sunt liniștiți. Oare... oare nu s'a întâmplat nimic?

— A zâmbit mireasa. Ce dracu...

Mașinile pornesc una după alta, au rămas doar câțiva cavaleri de onoare cu domnișoarele lor. Lumea e desamăgită, pivirile se sting. S'a terminat. Asta a fost totul, un spectacol atât de așteptat!

A doua zi comentariile nu mai contenesc. Șampanie, icre, mâncăruri din Capitală. Un lux nebun. Tinerii au plecat la București și Marți se vor duce la Riviera. Așa o nuntă mai zic și eu, da, bine au țintit Pârliții.

Incă peste câteva zile sosi o veste care răscoli orașul și aduse deplina mulțumire a prietenilor, cunoscuților și chiar a străinilor:

— Viorica fugise cu acceleratul de seară, chiar Luni, la Iași, la ofițerul ei.

Duminica

Este îmbucurător faptul că se interesează de problemele BISERICII și credincioișii «cărturari», dela noi, cari nu sunt investiți cu un dar special, cum este cel al Preoției. Adică aceia cari se numesc ei înșiși «intelectuali laici». Ceiace înseamnă că și ei mărturisesc tacit și indirect un lucru prea firesc pentru RANDUIALA BISERICII. Lucrul acela despre care spune lămurit canonul 64 al Sinodului al șaselea ecumenic (trulan) și anume:

«Nu se cuvine laicului să țină cuvântare sau să învețe în public, însușindu-și prin aceasta dregătoria învățătorească, ci să urmeze așezământului predanisit de Domnul și să deschidă urechea la ceice au luat darul cuvântului învățătoresc și dela aceștia să învețe cele dumnezeești. Căci în biserica cea unică Dumnezeu a făcut diferite mădulări, după cuvântul Apostolului (ICor., 12, 27), pe carele Grigorie Teologul tălmăcindu-l, arată lămurit rânduiala în privința acestora, zicând: «Această rânduială să o cinstim, fraților, și pe aceasta să o păzim. Unul oarecare să fie ureche; altul limbă; altul mână; altul altceva; acesta să învețe; iar acesta să se învețe»; și puțin după aceea: «Și celce se învață (să fie) întru supunere; și celce împărtășește (să facă aceasta) întru bucurie; și cel ce slujește (să slujească) cu osârdie. Să nu fim toți limbă, aceasta este prea lămurit; nici (să fie) toți Apostoli; nici toți prooroci; nici toți tălmăcitori»; și după aceea: «De ce te faci pe tine păstor, oaie fiind; de ce te faci cap, picior fiind; de ce te apuci a conduce oști, fiind pus între soldați?» și la alt loc: «Ințelepciunea poruncește: Nu fii grabnic în cuvinte; nu te întinde împreună cu cel bogat, sărac fiind, nici nu căuta să fii mai înțelept decât cei înțelepți. «Iar de se va găsi cineva că va călca acest canon, să se afurisească patruzeci de zile».

Am început aceste rânduri prin a spune că este îmbucurător că se interesează și laicii de problemele bisericii, adică de TEOLOGIE. (Printre laici trebuie a se socoti chiar și profesorii de Teologie (nehirotonisiți!). Dar, nu mai puțin, este și primejdios, pentru curățenia învățăturii, dacă laicii, dela întrebare (pe care este firesc să o săgeteze absenței celor ce au tâlhărit hirotonia prin simonie sau protecție politică) trec la predare. Pentrucă înțelepciunea și lucrarea DUHULUI SFANT sunt cu totul altceva decât inteligența (inteligent este și diavolul) și erudiția (erudit a fost și Arie). Teologia și predania ei, este rodul împărtășirii cu SFINTELE TAINE, iar împărtășirea cu sfintele taine este supunerea, trăirea și mărturisirea nemincinoasă a Domnului și Mântuitorului nostru ISUS CHRISTOS! Este DRAGOSTEA care zidește (ICor. 8, 1) pe când a discuta problemele Bisericii, fără a fi în perfectă concordanță cu PRACTICA regulei bisericești (întreb: câți dintre frații mei cari dezbat în presă atâtea chestiuni grele și vitale pentru Creștinătate, se roagă regulat și cu ardoare, frecventează corect și iarăși regulat Biserica și se spovedesc și cuminecă măcar odată pe an?) — înseamnă «cunoștință care îngâmfă»: «Dacă crede cineva că știe ceva, încă n'a cunoscut cum trebuie să cunoască. Dar dacă iubește cineva pe Dumnezeu, este cunoscut de Dumnezeu». (ICor., 8, 2-3).

DUMINECA viitoare, cu ajutorul lui Dumnezeu, voi începe a încerca să arăt pe larg, ceiace vreau să spun mai sus. Până atunci avem timp să reflectăm cu toții asupra canonului citat.

Preot. Ilie I. Imbrescu

CUIBURI DE LUMINA

«Cuget Clar» No. 10 anul II

A apărut no. 10 an. II al revistei «Cuget Clar» (Noul Semănător), de sub conducerea d-lui profesor N. Iorga, cu un bogat material literar și polemic. Cităm din cuprinsul acestui număr: G. Tutoveanu: Copilul tău (versuri); George Voevidca: Innsbruck (versuri); N. Iorga: «Amăgeii»; I. Agârbiceanu: Ploaia; Paul I. Papadopol: E numai începutul; I. Găvănescu: La învățătură. Versuri de N. Iorga, Ștefan N. Iorga, I. Const.-Delabaia, Ion Țurcanu. Epigrame de I.; Cronica de N. Iorga și alții: Ce crede I. Agârbiceanu; Prostia în recidivă; Monstruozități; Tudor Arghezi definit de Eugeniu Lovinescu; O altă definiție a arghezismului.

«Curierul»

din Sibiu, excelenta publicație a lui Nicolae N. Petra, a apărut cu un admirabil sumar, semnat de: Vasile Pascu, Pimen R. Constantinescu și Axente Creangă.

«Neamul Românesc»

pentru popor» aduce un instructiv articol al aceluiaș mare N. Iorga și articole de G. G. Longinescu, Sever Al. Slătineanu, etc. Remarcăm fabula d-lui I. Const. Delabaia.

«Răscruce»

apare zilele acestea cu colaborarea d-lor: Dumitru Leontieș (a nu se confunda cu prefectul de Câmpulung), N. Roșca, Al. Bogza, Al. Pavelescu, O. Gănescu și Al. Pleșca. Le dorim drum bun și plin de soare pe linia legionară.

«Insemnări sociologice»,

revista de înaltă atitudine românească a d-lui prof. Traian Brăileanu, aduce patru puternice articole de directorul ei. din cari vom reproduce multe pasagii în curând; un interesant articol de un anonim: «Două zeci de zile de «tabără» («Din însemnările unui m i l i t a r»); «Concluzii pe marginea unor încercări», de Ion Covrig Nonea.

Dr. Ion Banea,

și Al. Constant vor semna în No. viitor al «Iconarului» două interesante articole.

Prof. Traian Brăileanu

va tipări cartea «Sociologia și Arta guvernării» («Articole politice»). Lucrarea — un eveniment! — va apare la sfârșitul lunii Septembrie.

Alta

După d-ra Coca Farago pe care am rugat-o să nu mai rămâie simbriașa lufților din Sărindar (ni se pare că ne-a ascultat), întâlnim recent pe duduia Sidonia Drăgușanu țiitoare de loc.

Ce balba nu-și găsesc ovreii ăștia una de-a lor s'o pună să scrie colțul acela al *femeilor între ele?* Asta ne interesează mai puțin însă.

Dar d-ra Sidonia Drăgușanu nu simte că-i ard mâinile, obrajii când scrie, iscălește și este *plătită* de cei cu care țara toată este în răsboiu?

Răspuns nu așteptăm. Că n'avem de unde aștepta. Și nici „discuția" nu ne-ar cinsti.

M. Str.

Calendar

Sâmbătă 18 Sept. 1937

ORTODOX: Cuv. Eumeniu Episcop. Gortinei. | CATOLIC: Sf. Apos... SOARELE: răsare ...

Scena și ecran

In câteva cuvinte

Aseară

a avut loc deschiderea stagiunei teatrului Regina Maria, cu *Kean*, de Al. Dumas cu d. Toni Bulandra în rolul titular.

Fustele dela minister

își va întrerupe seria reprezentațiilor pe ziua de 25 crt., când trupa va pleca într'un turneu de 22 zile.

Cella Marion

și Donna Carrozi sunt interpretele feminine ale piesei «Noaptea de 13...», comedia în trei «ministere»... de Dulud, un tânăr slarist francez, revelația actuală a Parisului.

«Noaptea de 13»... este piesa de deschidere a teatrului Modern.

pregătește înlocuirea ... Schonbaum, care s'a ... capabil în materie de ... fie.

Intr'adevăr — de ... timp — acest ins — ... cât mai curând peste ... mele prezentate până ... fără experiență și fără ... nțul cinematografic.

Co...

Maria Cebotari, interpr... cipal din filmul «P... premiera de azi a cinem... non și Elisée.

In celelalte roluri Ivan ... de von Stolz și Georg A...

Teatrul REGINA MARIA

ASOC. BULANDRA-MAXIMILIAN-STORIN Telefon ...

KEAN

cu TONI BULANDRA în rolul titular

Teatrul COMOEDIA Director Sică Alexandrescu

OM DE INCREDERE

cu ION IANCOVESCU

Spectacole

TEATRE

TEATRUL NAȚIONAL: Despot Vodă.
REGINA MARIA: Kean
COMEDIA: Om de încredere
MARCONI: Fustele dela ...
ARPA: Mătușica lui D...
TEMPO: Apărarea ar...

Cinematograf

ARO: Premiera
ARPA: Refugiata din Sanghay
CAPITOL: Sonata Krentzer
TRIANON și ELISÉE: Pensionarul Țaricei.
FEMINA: «Ispita» cu ... Soel Mc. Crea și Jur...
ROXY: Sonata Kreutzer
FORUM: Panama ...
OMNIA: Sherlock ... morții
DARLY: Suprema ...
CITY: Sub masca ... tinerețe
MARCONI: Fiul meu ... Misterul camerei ...
MARNA: Păianjenul ... cu himere
AIDA: Te învăț ...
RAHOVA: Surâsul ... tea fatală
MODEL: Sfinxul din ... matorul secret
BARCELONA: Marșul ... roarea deșertului
REG. FERDINAND: ... Simona
ATENEUL TEI: Mi... Miss Teodora
CARMEN SYLVA: ... și Vâltoarea
FLORIDA: Anne Mari...
SIC: Insula groazei ...
CARMEN: Chipuri ...
VOX: Drumul spre frontieră

Suedia da lumii o nouă vedetă

ZARAH LEANDER
în magnifica realizare
„PREMIERA"
AZI LA CINEMA ARO MATINEU ȘI SEARA

RADIO

Sâmbătă 18 Sept. 1937

RADIO-BUCUREȘTI
RADIO-ROMANIA

13.10: Concert de prânz. Muzică distractivă (discuri).
14.10: Radio-jurnal. Ora. Mersul vremii. Știri interne și externe
14.25: Arii de operă (discuri.
15: Ultimele știri.
19: Ora. Mersul vremii.
19.03: Concertul Fanfarei Gardienilor Publici, cond. de Maior Christache Florea: Comemorarea compozitorului I. vanovici (53 ani dela moarte).
20.15: O istorie a Filosofiei în limba română, de Grigore Tăușan.
20.35: Sonata Kreutzer, de Beethoven.
21.15: Poșta Radio.
21.15: Concert de seară al Orchestrei Radio.
23.30: Sport. Radio-jurnal.
22.45: Concert de noapte de muzică românească, transmis dela restaurantul «Cina».
23.45: Jurnal pentru străinătate în limbile franceză și germană.
23.55: Ultimele știri.

Duminică 19 Sept. 1937

9.55: ORA RELIGIOASA: 1. Clopote. 2. Serviciul religios transmis de la Sf. Patriarhie. 3. Predică de Pr. C. Dron.
13.00: Ora. Culturale. Sport. Cota Dunării.
13.10: Concert de prânz.
14.10: Radio jurnal. Ora. Mersul vremii. Știri interne și externe.
14.25: Continuarea concertului.
14.50: ORA VESELA: Ion Manu.
15.00: Cum cunosc medicii boalile oamenilor, de dr. C. Samson.
15.15: Muzică populară. T
15.35: Valeriu Măgureanu: De vorbă cu sătenii.
15.55—16.15: Continuarea ... lui
19.00: Ora. Mersul ...
19.03: Concert de ...
20.15: Cum se obțin ... litate, de prof. I. Teo...
20.35: ORA VESELA: ... silache la expoziția ... Paris.
21—22: CONCERT (ELVEȚIAN).
22.05: Din operetele ... scuri).
22.10: Aurel Alexa...
22.30: Radio jurnal.
22.40: Rezultatele ... Vasiloescu.
22.55—24: Concert de ...

Ultimele spe... la Teatrul ...

La grădina Tempo, ... 126, au loc ultimele ... extraordinara comedi... d-lui Ministru» (Ch...) de Petre Bellu.

Un spectacol desăv... humorul cu duioșia ... mod armonios dealtfel ... te. Numeroase aplauze ... chisă răsplătesc creațiile ... lor, cari s'au dovedit ... siți.

In fruntea distribuției ... d-nele Florica Lupu ... Brodier, Ileana Brău... G. Lascu, Titu Protop... rabin, Cezar Theodoru...

Reprezentația se ... ora 12.

PIRAȚI...

In Mediterana și chiar în Strîmtorile pe unde trece marfa noastră, sînt «pirați». «Adevărul», bănuind că ar fi oameni de «dreapta» Italieni ori Spanioli, îi și denunță, ca și cum el ar fi încercat să-i torpileze însăși redacția. Să fi căpătat un mandat de la Geneva toți colaboratorii «Adevărului» și «Dimineții», ar fi echipat o flotă, și ar fi văzut ușor pirații cu cine au a face...

Dar în afară de această amenințare a acestor «subpămînteni» contra «submarinelor», în această afacere de vase înecate este și altceva de cules.

Odată, cu vechile arme, războiul se vedea și se putea urmări. O armată stătea în fața altei armate. Luptătorii se puteau identifica. Pagubele omenești erau mult mai reduse.

Astăzi însă știința creiază în apă luptători cari nu se văd și în aier alții cari, chiar dacă se văd, nu se pot recunoaște.

Nimeni nu va putea dovedi cine a înecat un vas, afară numai dacă acei cu torpila sînt așa de nedibaci încît să se lase prinși. Și oricînd un Stat în luptă poate tăgădui, ca Japonezii astăzi față de Anglia, cărții națiî îi aparține avionul care a rănit pe un nebeligerant.

Și descoperirile se vor urma de sigur. Știința criminală e numai la început.

Și războiul orbilor va ajunge să dea spectacole de groază pe care încă nu ni le putem închipui.

«Neamul Românesc»

N. IORGA

Situația reală a armatei roșii

Marile slăbiciuni ale armatei bolșevice. Insurecțiuni separatiste pretutindeni. Spiritul de veșnică revoltă al armatei. Sovietele doresc războiul cât mai departe de granițele U. R. R. S.

Armata roșie trece astăzi din nou prin mari frământări. Dela un capăt la celălalt al Uniunei, în toate regimentele și garnizoanele sovietice domnește o mare nemulțumire. Murmurul armatei roșii crește necontenit. Faptul acesta este perfect dovedit cu tot ce se înregistrează astăzi în Uniunea Republicelor Socialiste Sovietice. Indiscutabil, imperiul roșu este șubred, unitatea politică de care ni se vorbește mereu, este o mare iluzie. Asistăm de câteva luni în special la o avalanșă de grave nemulțumiri, de sângeroase spectacole pe tot teritoriul sovietic. Ce denotă de aci?

In primul loc se confirmă afirmația din ce în ce mai temeinică a insurecțiunilor separatiste din Ukraina, Rutenia Albă, Caukaz, Turkestan, din Extremul Orient-Siberian, la care adăugăm nesfârșitele acte așa zise de „sabotaj", ce dezorganizează complect industria minieră a Donețului, industria petroliferă din Baku și în special producția agricolă din Ukraina.

Adevărul adevărat este că popoarele ce actualmente alcătuesc U. R. S. S. luptă din răsputeri pentru eliberarea de sub jugul Moscovei. Deci, din examinarea celor de mai sus, reese destul de clar că în caz că războiul ar izbucni la oricare graniță sovietică, situația ar fi extrem de gravă pentru guvernul central din Moscova. Mai mult chiar, socotim că o mobilizare a forțelor sovietice în asemenea împrejurări, ar fi imposibilă în acele ținuturi.

In acest sens, toate statele-majore europene, au astăzi date certe asupra acestei mari probleme.

NESUPUNEREA ARMATEI ROȘII

Starea aceasta de lucruri a fost deasemenea adeverită și confirmată de către rapoartele conducătorilor politici sovietici, acreditați pe lângă armata roșie. In ședințele comitetului central executiv al partidului comunist rus, în special în anul precedent s'au adus la cunoștința membrilor biroului, fapte extraordinar de grave.

Astfel s'a constatat în Ukraina că al 7-lea, al 25, 46, 95, 96, 98 și al 100-lea regiment de infanterie, la fel ca și primul și al 2-lea regiment de cavalerie, nu mai aveau absolut nici o încredere în regimul sovietic și toate aceste trupe refuzau semnificativ de a se supune ordinelor *date în limba rusă*.

La fel s'a examinat situația regimentelor 75 și 99 ce erau considerate ca îndoelnice și a reg. 15, 23, 50 și 8 ce erau mai sigure, însă cu o condițiune: *să nu fie întrebuințate, pentru represiunea răscoalelor*.

Situația aceasta se menține și astăzi în U. R. S. S., la ea se adaogă și starea actuală a armatei roșii în Rutenia Albă, în Caucaz, Asia Centrală și Extrem-Orientul Siberian.

Armata roșie nu este organizată după principiul național, deoarece popoarele alogene formează mai mult de jumătate din totala populație a Uniunii Sovietice. Faptul acesta face ca în

STALIN

foarte multe regimente numărul soldaților ce reprezintă naționalitatea dominatoare să fie în minoritate, față de băștinași și de aci deci, spiritul subversiv și independent al tuturor contingentelor sovietice.

SITUAȚIA GRAVA DIN EXTREMUL-ORIENT

Armata Sovietică din Extremul-Orient se compune din 300.000 de oameni și este pusă sub comanda Mareșalului Bluecher. Acest comandant roșu are puteri nelimitate, asupra tuturor regiunilor orientale, locuite în mare parte de populațiuni turco-mongole. Am examinat mai sus, o altă slăbiciune a armatei roșii și anume aceia a «transporturilor» în caz de război.

Pentru aceste regiuni ale Extremului-Orient, problema transporturilor și a aprovizionării, se pune din capul locului în gradul cel mai înalt. Subliniem și faptul demn de reținut că armata roșie a Extremului Orient este organizată pe baze autonome, deci menținerea sa depinde în mare parte de bunăvoința populațiunei locale.

Dar, nu rare au fost manifestațiile acestei populațiuni, manifestații ce dovedeau și dovedesc spiritul total anti-sovietic, al tuturor locuitorilor. Deaceia Sovietele, au acordat acestor țări, o oarecare autonomie administrativă.

Așa se explică, de ce Sovietele astăzi, fiind complect în neputință de a apăra frontierele sale, atâta conflictele interne și externe ale altor state, sperând că războiul va izbucni cât mai departe de U. R. S. S.

Evenimentele din Spania, China, ultimele fapte săvârșită pe Mediterana, dovedesc cu prisosință afirmațiunile de mai sus.

Dem. Șuțu

Desvelirea statuei lui Aurel Vlaicu la Câmpina

In cadrul unei solemnități ce se va desfășura mâine, Duminică 19 Septembrie, la ora 10 dimineața, la Bănești (jud. Prahova) lângă Câmpina, va fi desvelit monumentul ridicat în amintirea eroului aviator Aurel Vlaicu, — chiar pe locul unde a căzut aviatorul român în 1913.

Monumentul a fost ridicat prin grija Asoc. A.R.P.A. filiala Câmpina, care ține să aducă astfel un pios omagiu vestitului aviator, premergător al zborului românesc.

Consfătuirea la clubul liberal din Iași

IAȘI, 17. — Azi a avut loc o consfătuire în clubul partidului liberal Georgist de sub președinția d-lui C. Toma, secretarul general al partidului.

Cu acest prilej, d. Gh. Brătianu, șeful partidului, a făcut unele comentarii în legătură cu călătoria, pe care d-sa a făcut-o în străinătate.

D. Gh. Brătianu mai rămâne la Iași până Duminică seara.

Precizările d-lui ministru V. Pop în legătură cu românizarea întreprinderilor și ieftinirea traiului

D. Valeriu Pop, ministrul industriei și al comerțului a părăsit aseară Capitala plecând la Alba-Iulia, unde va prezida conferința prefecților din județele Moței, în vederea pregătirii serbării desvelirii monumentului lui Horia, Cloșca și Crișan dela Bălgrad.

In gară, d. V. Pop a fost întâmpinat de d. Daniel Tecău, secretarul general al ministerului de industrie precum și de reprezentanții presei, cărora le-a făcut unele declarații, în legătură cu adresa trimisă întreprinderilor pentru sporirea personalului românesc.

D-sa și-a manifestat siguranța, acțiunea pe care a început-o, pentru respectarea drepturilor firești ale românilor, în domeniul economic, va avea un deplin succes.

PLANUL DE ROMANIZARE AL INTREPRINDERILOR

«Noi am procedat metodic, ne-a spus d-sa, întocmind statistici care ne arată situația în întreprinderi pe regiuni. Până acum am putut avea situația exactă în provinciile alipite, deaceea circulara am trimis-o numai întreprinderilor din acele părți. Acum se lucrează la minister la întocmirea statisticilor din celelalte regiuni și pe măsură ce vom avea situația exactă voiu trimite întreprinderilor minoritare circulara mea.

— Ce veți face în caz de refuz? am întrebat. Veți veni cu un decret lege?

— Sunt sigur, ne-a spus d-sa, că întreprinderile se vor conforma dorinței mele. Căci dacă această rugăminte a mea ar rămâne neluată în seamă, rugămințile lor ar avea aceiaș soartă, iar întreprinderile n'ar putea funcționa fără sprijinul nostru. Avem destule mijloace să facem a se respecta acest deziderat.

Scopul nostru, este să apărăm drepturile neamului. Decât o lege inaplicabilă noi ne mulțumim să vedem cum românii sunt repuși în drepturile lor economice, — în care caz nici nu mai avem nevoe de lege.

— Deaiftel, d-le ministru, procentul de români (50 la sută) pe care îl impuneți este destul de modest și ușor de respectat.

— **Nu putem cere dintr'odată — a replicat d. Valer Pop răsturnarea realității. In termen de trei luni vom face ca în întreprinderile până acum complect minoritare, să se audă pe viitor bătând și inimi românești, în proporție de 50 la sută a categoriile superioare și de 75 la sută la lucrători necalificați.**

Mai târziu voiu cere ca și în categoriile superioare proporția românilor să fie ridicată de la 50 la sută la 75 la sută cum e drept».

Scăderea prețurilor

Pus în curent cu refuzul unora de a se conforma deciziei care fixează prețuri maximale la lemne, d. V. Pop a arătat că decizia a fost dată pe bază de cercetări amănunțite asupra prețului de cost. O parte din depozitari au recunoscut că prețurile impuse de minister sunt drepte. Se va publica lista acestor depozitari cinstiți.

Ceilalți trebuesc reclamați ministerului de industrie, care va aplica întocmai rigorile legii contra speculei, rigori cari merg până la închisoare. Celelalte scăderi dictate de minister la ciment, oțet și drojdie, fac parte dintr'un început de măsuri cari se vor lua pentru toate articolele fabricate, după ce se va studia prețul fiecărui articol în parte.

Intrebat apoi în special asupra prețului zahărului d. V. Pop a precizat că zahărul nu se va scumpi. «Țin seama, a spus d-sa, de comandamentele țării, de nevoile mulțimii. In calea ideilor, pe cari eu vreau să le înfăptuesc, sunt rezistențe mari, cari s'au opus și până acum întotdeauna acestor înfăptuiri, dar cari acum vor fi învinse căci au de-aface cu o forță mai dârză».

Rep.

„Supărare nejustificată"

„Neamul Românesc" despre telegrama d-lui Mihalache

In numărul de eri ziarul d-lui prof. Nicolae Iorga, comentând telegrama d-lui Ion Mihalache, adresată Suveranului, după adunarea dela Topoloveni, scrie următoarele:

SUPARARE NEJUSTIFICATA

«D. Ion Mihalache, șeful partidului național-țărănist, s'a supărat că în moment ce partidul d-sale făcea Duminecă o manifestație politică cu tineretul de care dispune în com. Topoloveni, o altă organizație politică «Totul pentru Țară», a făcut o manifestație similară în acc și regiune.

Și d. Mihalache s'a supărat atât de tare încât s'a plâns chiar M. S. Regelui, printr'o foarte lungă — deci și foarte costisitoare — telegramă.

Din dările de seamă pe cari le-am citit în oficioasele celor două partide adverse, reese însă că nici una din ele nu a deranjat prin nimic p cealaltă. Ba dimpotrivă.

Când tineretul din partidul «Totul pentru țară» a trecut prin Topoloveni, tineretul din această comună natală a d-lui Ion Mihalache l-a primit cu flori.»

La rândul nostru, ne rezervăm dreptul de a răspunde așa cum se cuvine d-lui Ion Mihalache, în altă parte a ziarului.

Vizita inginerilor polonezi la Constanța

CONSTANȚA 17. — Azi dimineață, un numeros grup de ingineri polonezi a sosit în orașul nostru, spre a vizita portul și instalațiile lui tehnice.

In gară, oaspeții au fost întâmpinați de d. avocat Octavian Goruneanu, consulul Poloniei, în localitate, și un numeros grup de ingineri din oraș.

La ora 9 dim. inginerii polonezi au vizitat portul. Aci au fost întâmpinați de d. inginer inspector general Virgil Cotavu, directorul portului și de toți inginerii dela direcția porturilor maritime.

Grupul a vizitat apoi silozurile și schelele.

D. inginer Cotavu a făcut o expunere pe bază de date statistice, asupra rolului pe care îl joacă orașul nostru în viața economică a țării.

După aceia, s'a vizitat bazinul, unde se va construi docul plutitor, apoi bazinul și stația de petrol, unde d. inginer Gheorghiu a dat explicațiuni în legătură cu încărcarea vaselor petroifere.

La ora 12, oaspeții au făcut o plimbare în largul mării, cu remorcherele portului.

După amiază, au vizitat orașul și Mamaia.

La ora 7.30 seara, direcția portului le-a dat un banchet, pe terasa restaurantului Mamaia.

Cu un tren special, inginerii polonezi au părăsit orașul nostru la ora 10 seara.

D. prof. Iorga la Iași

IAȘI, 17. — Duminică 26 Septembrie va sosi în localitate d. profesor Nicolae Iorga.

Cu acest prilej, va avea loc solemnitatea punerii pietrei fundamentale a noului construcții a Mănăstirii din Copou, care se zidește la Iași din inițiativa și cu fondurile adunate de Liga Culturală.

D. Herriot la Viena

VIENA, 18 (Rador). — D. Edouard Herriot, președintele Camerii franceze, a sosit azi la Viena, unde va rămâne trei zile.

In cursul dimineții, d-sa a fost primit de cancelarul Schuschnigg.

Primejdia presei jidovești din Basarabia

— In jurul unei lăudabile dispoziții a Corpului III Armată —

CHIȘINANU. — Că presa jidovească dintre Prut și Nistru — 10 cotidiane și vreo 20 de periodice — constitue o mare primejdie pentru nația aceasta românească, nu mai încape nici o îndoială.

Toată lumea — afară de idioții și vânduții — este de acord că acum, după 19 dela unire, presa iudeo-comunistă, indiferent cum e scrisă, trebue să dispară dintre cele peste 2 milioane de moldoveni — dornici de slovă românească și creștinească.

Dar cine s'o suprime, când absolut toți politicianii democrației noastre, au interese politice ca aceste focare să existe, să dăinuiască în dispreţul dorinței bieților români din această parte a țării!

Românii se agită și cer în cor suprimarea presei cu perciuni. Insăși anumiți politicieni liberali — pe cari eu unul nu-i cred sinceri — se prefac că cer «suprimarea scrisului rusesc». Nu-i cred sinceri, zic, pentrucă, în campania lor de presă sunt pe poziție falsă.

De pildă, ei bat monedă pe chestia «presei rusești», ca și când nu ar pricepe că în Basarabia nu există presă rusească, ci numai jidovească, scrisă în rusește!

Apoi, încă ceva suspect, însăși câțiva jidani, aciuiați la «Gazeta Basarabiei», cari se agită pe chestia «românizării presei», nu au nici dreptul, nici autoritatea morală să țipe contra presei coreligionarilor lor!

Acesta este tot un joc iudaic!

Suprimarea scrisului străin

Comandamentul Corpului II armată convins de primejdia scrisului străin, pe aceste meleaguri, a dat zilele acestea o foarte mult așteptată ordonanță.

Anume: Comandamentul militar din localitate, în baza legii stărei de asediu și din motive de siguranță internă a statului, în sens penal, a interzis cu începere dela 1 Septembrie 1937, expunerea sau răspândirea în public de afișe scrise chiar numai parțial în limba străină, pe raza municipiului Chișinău și pe raza stării de asediu dela frontieră instituită conform I. D. No. 2849 din 1928.

Deasemenea, după cum s'a înștiințat mai de mult, s'a interzis și strigarea mărfei în limba străină de către vânzătorii ambulanți.

*

Ordonanța, semnată de d. general Ciupercă, noul comandant al Corpului III Armată, a fost una dintre cele mai importante satisfacții ce s'au putut da românilor din Basarabia.

Dacă, însă s'ar merge mai departe cu această dispoziție, bucuria românilor ar fi și mai mare.

Tot pe bază de motive de siguranță de stat, s'ar putea — ar fi absolut necesar — suprimarea întregei prese, scrisă de jidani în rusește, jidovește și chiar românește.

Să se suprime focarele de otravă comunistă. E timpul în cel al 20-lea an dela Unire...

Sergiu Florescu

Artă și tradiție. Turnul unei biserici din Bucovina

Tristeți bănățene

Continuare din pag. I-a

lități, ele n'au fost fenomene izolate ci o expresie, o reprezentanță a ansamblului.

Și au muncit enorm bănățenii. N'au cântat pentru a elimina fapta. Ci au făptuit în armoniile cântecului. Iată, minunatele sale bănățene sunt mărturia acestei făptuiri. Din vatra lor, bănățenii în furtuna cântecului, au stat mereu cu fața spre istorie și spre București. In gospodăria lor înstărită au năimit în locul atitudinelor «modeste», aspre prezentări și glasuri răspicate.

Și e trist, totuși, Banatul! Da, e trist. Trist pentrucă a fost neînțeles. Pentrucă a fost exploatat de politicianismul abject. Trist pentrucă mâna politicianului l-a ademenit pe căi primejdioase, pentrucă lapița flașnetei electorale l-a adus pe poziție deficitară. Trist, dar nu înfrânt, pentrucă azi își leagă toate rănile cari mai sângeră.

S'a instăpânit tăcerea pe plaiurile bănățene. In taina acestei uriașe tăceri se aud chemările de peste graniță — jumătate din inima Banatului acolo este — odată cu vuerul care prevestește schimbarea la față.

Spre această schimbare la față au pornit toate tristețile bănățene, toate nădejdile și toate cântecele.

Valeriu Cârdu

Situația Spaniei bolșevice este disperată

ROMA, 18 (Radiopress). — Trimisul special al agenției Stefani descrie situația reală din Spania roșie, arătând că pe teritoriul controlat de guvernul comunist din Valencia, precum și pe teritoriul controlat de generalitatea catalană, există în total 18 partide politice și 7 organizațiuni profesionale de muncă, cari luptă unul contra altuia, nu numai prin vorbe tari sau prin polemică de presă, ci prin violențe, dezordini și asasinate.

Apoi, în Catalonia, din zi în zi crește spiritul opoziționist contra guvernului din Valencia, faptul având deasemenea o importanță considerabilă.

Situația în Spania roșie a devenit critică și în ceeace privește materiile prime și aprovizionarea cu alimente. Faptul acesta a fost confirmat chiar de presa roșie. Sitația va fi cu totul critică la începutul iernei.

In fine, nici situația militară nu este îmbucurătoare pentru optimismul roșilor. Frontul comunist de Nord s'a prăbușit.

O nouă conferință

GENEVA, 17 (Rador). — Reprezentanții puterilor semnatare ale acordului dela Nyon s'au întrunit la ora 12 și 19, sub președinția d-lui Delbos, pentru a semna aranjamentul complimentar referitor la acțiunea ilicită a vapoarelor de suprafață și a aeronavelor.

Intrucât unele delegații au exprimat dorința ca Marea Britanie și Franța să ducă negocieri cu Italia în vederea obținerii adeziunii acestei țări la pactul dela Nyon.

Comemorarea luptelor dela Porumbacu

La Porumbacu, un sat românesc depe malurile Oltului și în apropiere de Făgăraș s'au comemorat eri luptele eroice din războiul de întregire.

Din București, sub comanda d-lui general Berindei, au sosit cu un tren special oaspeții.

Au mai asistat la această solemnitate d-nii: generalii Dona, dr. Manea, Gherghel Radu, Dabija și Grigorovici, dr. Ioan Bârsan prefectul județului și oficialitățile locale.

S'a sfințit un steag și o cruce care este așezată în mijlocul cimitirului.

CUVANTARILE

Primul a luat cuvântul arhiereul dr. Vasile Stan care arată că trebue păstrată o veșnică aducere aminte acelora cari au murit pentru neam.

D. general Grigorovici, vorbește de greul luptelor și de eroismul celor cari au murit la Porumbacu.

D. GENERAL BERINDEI în frumoase cuvinte descrie diferitele faze ale luptelor și vitejia de care a dat dovadă țăranul român.

D. general Dona spune că cei 21 de ani cari s'au scurs dela această bătălie, parcă ar fi fost 21 de ceasuri.

D. col. Panaitescu arată rolul pe care l-a jucat populația civilă în desfășurarea acestor lupte.

Au mai vorbit d-nii Ion Iliescu și Ion Bârsan.

La sfârșit a avut loc o masă.

Budapesta se agită

(Continuare din pagina I-a)

multe drepturi minoritarilor maghiari și eu vă promit că, deocamdată, vă las în pace.

Iată o propunere insidioasă, o pantă pe care sperăm că politica noastră externă nu se va angaja.

Noi n'avem nimic de câștigat din faptul că Ungaria se va astâmpăra sau nu. Raportul de forțe militar și național ne e atât de favorabil încât n'avem nevoe să cumpărăm cuminţenia maghiară.

Dimpotrivă acordând mai multe drepturi minorității maghiare, consimțind grațios la legalizarea înarmărilor maghiare, dăm Ungariei un câștig pozitiv și imediat.

Iată deci socotim că Bucureștiul va ști să privească nepăsător agitația Budapestei și nu va aluneca pe panta concesiunilor.

Mihail Polihroniade

SPORT

Football la Budapesta

Chestiile din capitala Ungariei au făcut destulă vâlvă în presa scrisă românește. S'au publicat reportagii speciale ale martorilor oculari, comentarii, declarații, interviewuri, analize.

Tot ce s'a scris n'a reușit însă să stabilească adevărata fizionomie a împrejurărilor și a faptelor dela Budapesta. S'au afirmat câteva neadevăruri și nu s'a insistat îndeajuns asupra unor puncte menite să vină în serviciul sportului românesc.

NEADEVARURI

Bellis a scris că Albu a jucat prost. L-am văzut pe Bellis la Budapesta, în tribune, venit cu mașina pe care și-a rostit-o din mielle învârtelii sportive. Deși cunoșteam reaua credință a Bellisului, nu ne-am fi așteptat la o minciună atât de grosolană. Este adevărat că Albu n'a făcut o partida extraordinară, în schimb s'a ținut în nota generală a Venusului, adică a jucat bine, mult mai bine decât în ultimele sale match[uri].

Apoi, secretarul general al federației de football a „declarat" diverselor gazete că Sfera a jucat slab. In timp ce Nemzeti Sport a scris că „Sfera a fost pivotul apărării venusiste" și că „posedă shoot precis, plasament și frumos simț de tactică".

După specialiștii „români" de mai sus, apărarea Venusului a jucat prost, pe câtă vreme martorii oculari și gazetele ungurești au recunoscut că apărarea a fost cel mai bun compartiment al Venusului.

IN SCHIMB

extremele Venusului s'au lăsat prinse de tactica inteligentă a fundașilor Hungariei, motivând astfel cam jumătate din off-side-urile rufiate de Ujwary. Dintre cei doi actioneni de margine, Gruia a fost mai bun decât Ene.

Deasemenea halfii de margine și-au găsit cheia numai în reprize.

Reiese de mai sus că jucătorii de bază ai Venusului la Budapesta au fost: Iordăchescu, excelent ca plasament și blocaj, dar mai ales curajos, Sfera, Albu, Ferariu, Ploeșteanu, Bodola și Petea.

HUNGARIA

Echipa budapestană cu nume atât de goyin este una dintre formațiile sportive sub care se camuflează marea finanță ovreiască din capitala Ungariei. Conducerea acestui club este în totalitate jidovească, deși în echipă sunt foarte puțini (2) jidani.

Așa se explică marea simpatie de care Hungaria se bucură printre jidanii din Budapesta și de ce la matchul cu Venus au fost în tribune peste zece mii de jidani din cei aproape cincisprezece mii de spectatori. Și tot așa se explică galeria desmățată făcută pentru Ungaria, galerie care a amuțit îndată ce vreo trei sute de români autentici au început să strige cadențat: Hai-de, Ve-nus! Nu mai amintim că mulți unguri budapestani au strigat, dacă nu pentru Venus, în orice caz contra Hungariei.

JOCUL HUNGARIEI

Hungaria a jucat cât a putut de bine. La început ca mers încet, dar jocul rapid al Venusului i-a silit să se sluțindă.

Cea mai bună linie a Hungariei au format-o mijlocașii. Fundașii, în afară de tactica fericită, ajutată copios de arbitru, de a lăsa în off-side extremele Venusului, au jucat slab. Deasemenea portarul, iar înaintarea a avut sclipiri când a și marcat.

JOCUL VENUSULUI

Bucureștenii au făcut o partidă frumoasă, dar nu au egalat jocul făcut în fața Austriei și Admirei.

In general Venus a jucat cu mingea pe jos, rapid și cu o tactică specială în înaintare: interii aruncă mingea în spatele fundașilor adverși, iar Bodola țâșnește printre doi și trage. Deasemenea este de remarcat amuzamentul la corner — defensiv sau ofensiv — când venusiștii se așează pe linia de 16 m.

Venus a dominat tot timpul și tactic și technic. Dar mai ales i-a depășit pe unguri în elan și viteză.

Românii ar fi trebuit să câștige cu cel puțin patru goaluri diferență dacă jocul ar fi decurs normal, adică dacă arbitrul n'ar fi influențat jocul în teren, și măcar cu două goaluri diferență dacă, așa cum s'a desfășurat jocul, Ujwary ar fi acordat Venusului două penalty-uri categorice și n'ar fi acordat Hungariei un penalty tragic de caraghios.

PENALTY

Mai erau 5 minute de joc, scorul 3-3, iar Venus presa insistent. O degajare fericită a unui fundaș ungur aruncă mingea în terenul Venusului. Inaintașii Hungariei aleargă spre Iordăchescu și ajung la minge, în careu, odată cu Sfera și Albu. Oamenii sunt distanțați la 1-2 metri iar mingea este între ei. Situația nu este periculoasă pentru Venus și toată lumea așteaptă ca Sfera și Albu să degajeze. In momentul acela Ujwary flueră. Ce? Nu se știe. Venusiștii se opresc dar nu-și închipuiesc că s'a fluerat contra lor. Ungurii se retrag spre poarta lor crezând că s'a fluerat contra lor.

Atunci Ujwary arată senienților cu degetul spre punctul din careu. Stupoare. Jidovii aplaudă. Ungurii și grupul de români huiduie. Czeh trage și marchează 4-3 pentru Hungaria.

Și așa Venus a pierdut un match câștigat moralmente, dar furat de un mare tâlhar ar arbitrajului.

UJWARY

Acest individ cu nume unguresc este un jidov care a mai salvat de multe ori dela dezastru pe jidanii dela Hungaria.

Designarea acestui arbitru n'a fost o întâmplare. După rezultatele obținute de Venus în fața Austriei și Admirei, Hungaria s'a temut. Și fiindcă avea neapărată nevoe de un rezultat favorabil, Hungaria și-a jucat matchul de mai înainte prin Ujwary. Și Ujwary a arbitrat în așa fel, încât a indignat chiar pe spectatorii unguri.

Iar federația maghiară l-a sancționat pentru acest arbitraj, cu suspendare și amendă.

Aceste sancțiuni au darul să pună în adevărata ei lumină, isprava Venusului la Budapesta. Iar înfrângerea nu rămâne decât ca un simplu accident stupid, înscris pe menu-ul unui banchet aniversar.

NU SE POATE CAȘTIGA LA BUDAPESTA

Este un adevăr de care echipele europene s'au convins de mult.

Venus s'a convins abia Sâmbăta trecută.

Iată, de exemplu, Lazio a jucat infinit mai bine decât Ferencvaros. Și totuși Ferencvaros a câștigat cu 4—2, dintre care două golaluri — adică diferența — au fost marcate din penalty-uri acordate cu multă desinvoltură de Christ, celebrul măsluitor dela Belgrad. Și dacă penalty-urile acestea au fost juste, apoi cel puțin alte două trebuiau acordate în careul Ferencvarosului.

UN MATCH FRUMOS

S'a scris despre matchul Ferencvaros—Lazio că a fost urât, de factură mediocră. Inexact. Singurele părți urâte ale matchului au fost determinate de intervențiile hoțești ale arbitrului. Incolo, ambele echipe au jucat frumos, tare și cu mult elan, iar italienii au fost mai buni.

In ceeace privește clasamentul centrilor teatelor — Bodola, Czeh, Sarosy, Piola — credem că Piola a fost mult nedreptățit. A jucat excelent atât în ansamblu, cât și individual și l-a depășit cel puțin pe Sarosy.

Italienii n'au fost afectați de înfrângere, fiindcă o așteptau. Se vede că-l cunoșteau pe Christ.

Iar noi credem că la Roma, Lazio va realiza diferența de trei puncte de care are nevoe pentru a câștiga Cupa Europei Centrale pe acest an.

FOOTBALLUL MAGHIAR

la Budapesta este la fel de învechit ca și al C. A. O.-ului, de exemplu. Prea încrezuți la ei acasă, ungurii se pierd în elemente de tehnică, driblinguri sterile, treceri înapoi, treceri laterale.

Ajutat de arbitrii budapestani în aceeaș măsură în care îl ajută culanța arbitrilor noștri, footballul ung[ur]esc nu este mai bun decât al nostru. Este, cel mult, mai obrasnic. Mai sigur pe sine.

Și cum ungurii nu-și pot însuși prin temperament stilul latin, care reprezintă footballul viitorului, credem că în scurt timp, echipele românești vor reuși să depășească pe unguri chiar la ei acasă, oricât s'ar căzni diverșii Ujwary să măsluiască rezultatele.

Virgil Popescu

P. S. La comisia de judecată a federației maghiare, Ujwary n'a putut motiva penalty-ul acordat Hungariei.

Hungaria și Ujpest sunt cele două echipe maghiare cu conducere jidovească. De ce sunt aduse tocmai aceste echipe la București? Răspunde Bellis?

Haide, Unirea!

Astăzi, pe arena «Venus», se desfășoară matchul de foot-ball F. C. Rapid — Unirea — Tricolor.

Publicul spectator va urmări o partidă aprig disputată, întrucât ambele echipe divizionare vor să-și adjudece victoria.

Oborenii au o poziție frumoasă până azi în clasament: conduc.

Unirea-Tricolor a dat dovadă că dispune de-o admirabilă formă, pentrucă a învinge o echipă destul de puternică, avantajată de teren, cu un scor categoric de 4:0, — Olimpia din Satu Mare — este un rezultat care ne îndrituește să credem în posibilitatea unei victorii unioniste.

Să stabilim: biruința Unirii Tricolor este și posibilă și probabilă.

Această victorie, care trebue obținută, tocmai pentru deosebita ei semnificație, se poate câștiga.

Nu ne încurcăm în socoteli plate și în banalitatea prognosticurilor atât de caracteristice unei anumite prese de specialitate.

Vom analiza faptul la rece și oferim o schiță de sistem pe baza căruia victoria poate reveni oborenilor.

F. C. Rapid este un team redutabil și cu excepția câtorva jucători de elan — tip Bogdan — prin excelență technic.

Victoria nu se poate, deci, câștiga cu aceleași arme.

Băeții lui Steinbach vor trebui să apară pe teren plini de încredere, dar nu încrezuți, prețuind adversarul, dar nu cuprinși de teamă, curajoși și nu brutali, atenți dar nu măcinați de panică. In rezumat: pregătiți de-o luptă mare, gata s'o înfrunte însă.

Calm la poarta proprie. Masivitate și seriozitate, intervenții prompte și degajări utile pentru echipă, în ce privește linia de fundași.

In compartimentul halfilor este recomandabil un joc obținut prin cuplarea sistemului defensiv cu cel ofensiv.

Eliminarea driblingului și a jocului prea individual în linia de înaintași. A celui de tripletă deasemeni. Joc pe aripi, deci.

In special, aripa Iordache.

Pentru eficacitatea atacului, joc de ansamblu perfect, tot timpul, susținut, fără egoisme cari pot fi fatale.

Intâi interesul echipei și numai în secundar — sau de loc — evidențierea individului.

Astfel se va creia omogenitatea necesară victoriei.

Intervenții prompte în linia de atac și, pe cât e posibil, lansări peste fundașii adverși. In concluzie, joc eficace la poarta adversă.

In forma aceasta, credem, biruința Unirii va fi — așa cum așteaptă lumea sportivă din Capitală — o realitate. Elan. Tinerețe. Joc viol. Și, mai ales, joc omogen, colaborare camaraderească între echipieri — fără înjurături și fără admonestări inutile, chiar dacă le-ar face căpitanul echipei — timp de 90 minute.

Haide, Unirea!

Nu uitați, băeți, strigătul acesta este isvorât din inimi românești.

Auer este cel mai mare jucător de foot-ball din țară la ora actuală. F. C. Rapid este echipa lui Auer.

In luptă, însă, alături de arme, contează enorm elanul. Auer și băeții lui pot furniza un joc technic și spectaculos. Camarazii lui Steinbach ne pot oferi un joc util, de vitejie.

Haide, Unirea!

Val. Șoimaru

Un club iredentist: K. A. C.

Federația de atletism a dat autorizație clubului K. A. C. din Cluj pentru a participa la un concurs internațional de atletism care va avea loc în Cehoslovacia.

Nu înțelegem graba pe care a manifestat-o în soluționarea cererei CLUBULUI IREDENTIST DIN CLUJ, unii membrii ai Biroului Federal.

Președintele grupării K. A. C. este UNGURUL SOMOGY, director de Bancă maghiară și care într'o perioadă de 20 de ani s'a încăpățânat să nu învețe românește.

Dumnealui a avut tristul curaj ca la campionatele naționale din acest an să sfideze pe cei câțiva spectatori cari s'au încumetat să vizioneze concursul, conversând cu atleții săi pe ungurește.

Ceva mai mult. Cu oficialii, Somogy s'a întreținut numai în ungurește, obligând pe unii din oficiali să se servească de interpret pentru ca să priceapă ce vrea să spună iredentistul.

Federația a făcut o mare greșală când a aprobat deplasarea în Cehoslovacia a clubului K. A. C.

1. K. A. C. este subvenționat de o bancă maghiară.

2. Face deplasarea în urma invitației FEDERAȚIEI MAGHIARE din Cehoslovacia.

3. In sfârșit, la acest concurs — în care se urmărește să se facă propagandă maghiară vor mai lua parte cluburi MAGHIARE din Ungaria și din Cehoslovacia.

Cerem neapărata excludere din viața sportivă a UNGURULUI SOMOGY, și oprirea deplasării clubului iredentist K. A. C.

FOOTBALL

Matchurile Diviziei A.

Unirea Tricolor— F. C. Rapid

Azi, după amiază, la Venus, se întâlnesc cele două echipe bucureștene.

Până acum, Unirea Tricolor are 2 rezultate bune cu D. U. I. G. (3-1) și Olimpia C. F. R. (4-0) iar F. C. Rapid a câștigat la Oradia în fața C. A. O.-ului cu 2-1; mai are un match amical cu Victoria (6-4) din care s'a văzut că apărarea rapidistă este deficitară. In schimb atât Horoian cât și Păcuraru au dat un verv deosebit atacului exterovlar.

Așadar — un match deschis în care însuflețire unionistă, verva lui Iordache și soothurile mai norocoase ale lui Sony se vor lua la întrecere cu însuflețire unionistă, verva lui Auer și tinerețea talentată a lui Păcuraru.

Ripensia — Sp. Studențesc

Mâine vom asista la lupta homerică a Ripensiei de a-și reface popularitatea și prestigiul. Au căzut — socot timișorenii — pe o pradă ușoară.

De aceia rugăm insistent publicul să susție cu sgomot elanul crud al studenților care au de refăcut terenul pierdut la Arad.

Au luptat așa de frumos să ajungă în Divizia A, încât trebue să repete victoria strașnica a Vulturilor la Lugoj.

Ripensia va alinia formația cu vecinice vedete descompuse.

Sportul Studențesc cu Andreești, Popești, Constantinești și toți românii verzi.

A. M. E. F. A.—D. U. I. G.

Arădenii au învins greu pe Jiul cu 2-1, dar D. U. I. G. — al goldenbergilor brăileni nu le vor putea prea mult încurca socotelile — așa în necazul lui Platko.

Victoria—Phönix

La Cluj, Victoria trebue să se distanțeze. Dacă Munteanu va fi în zi bună, mureșenii vor învinge, pentrucă atacul și halfia sunt în plină formă.

Le urăm VICTORIE!

Crișana—Gloria

Va învinge Gloria — care are un rezultat la scor în fața Sportului Stud., câtă vreme Crișana s'a sâpacit rău la Brașov.

Vulturii—Juventus

Iarăș un prilej bun pentru lugojenii la ei acasă. Juventus are o situație penibilă. Șansa hârtiei — pentru Vulturi.

Dragoș Vodă—Universitatea

Șepcile roșii după răsunătoarea lor victorie cu șase goaluri administrate Juventusului vor trebui să lupte din răsputeri la Cernăuți. Păcat că singur David e om „bătrân" între copii Universității. Noi le vrem victoria, o victorie eclatantă, dar credem că matchul e foarte greu. Șansa e de partea lui Dragoș Vodă.

Venus—A. C. F. R.

Insfârșit ultimul match și care e de fapt primul al Venusului în noua formulă divizionară.

Au făcut la București un 2—2 care nu spune mult deoarece Venus își tatona echipa. După marele joc furnizat la Budapesta, campionii — credem — vor îngenunchia pe brașoveni la ei acasă — cu tot handicapul oboselii.

ATLETISM

Tinerii creștini cari doresc a practica atletism în marea grupare Viforul Dacia, deținătoarea celui mai mare trofeu atletic «Cupa M. S. Regele Carol II», pot să se înscrie la Stadionul Municipal al Sectorului I Galben (Velodrom) din șoseaua Ștefan cel Mare 43 în zilele de Marți, Joi și Sâmbătă între orele 16—18.30 la d. THEODOR POPOVICI.

In aceste zile vor avea loc antrenamente sub conducerea atleților seniori.

Telefoane-Macabi

Singura partidă din Divizia B. din Capitală se dispută mâine dimineața la orele 11, pe arena Venus.

Telefoniștii, după o reconfortantă victorie, în dauna Craiovanului întâlnește pe Macabi dela care trebue să ciupească neapărat cele două puncte.

Nu ne îndoim că eforturile telefoniștilor susținute de public, vor reuși la aceasta.

Telefoanele vor alinia echipa: Niculescu, Ionescu, Negrescu, Negrea, Pop, Dumitrescu M., Niculescu, Doncia, Constantinescu, Sika, Sulder.

Realizările dela Băile Vatra-Do[rnei]

— Programul I. P. S. S. Mitropolitul Vis[arion] —

Am semnalat în trecut adeseori, că la Băile Vatra-Dornei s'au realizat lucruri similare, și că grației spiritului constructiv al Marelui Mitropolit Visarion al Bucovinei, aceste stabilimente balneare s'au ridicat deodată în fruntea așezămintelor similare din țară, rivalizând astăzi cu cele mai moderne din streinătate.

Profitorii vechiului regim au pornit violenți la atac, înainte de începerea lucrărilor, ca să determine împiedecarea lor, dacă Mitropolitul Visarion nu va înțelege să colaboreze cu vestitul brânzar al partidului liberal din ținutul Dornelor, caricatura aceia de Petre Forfotă, pe care l-a crayonat zilele trecute în Buna-Vestire d. Dragoș Protopopescu, în rechizitoriul despre O. N. T. dela Vatra-Dornei. Și nerealizându-se colaborarea, cretinul a primit ordin să puie bețe în roate ghiorlănește, organelor Fondului care executau lucrările.

Deoarece consorțiul profitorilor vechiului regim și unelțele lor, ne fac impresia că vor răfuială publică în chestiunea amenajărilor dela Vatra Dornei, le stăm cu plăcere la dispoziție, cu cele ce urmează.

Mai întâi cum a activat vechiul regim la Băile Vatra-Dornei

Inainte de a examina realisările din primăvara anului curent, să vedem mai întâiu cum au activat predecesorii, la Băile Vatra Dornei.

Construcțiunile balneare ale Fondului dela Vatra Dornei, cari corespundeau scopului acum 40 de ani înainte când au fost create, deveniseră în ultimul timp absolut necorespunzătoare, mai ales după ce suferiseră consecințele războiului, cari s'a răsfățat îndelung pe la Vatra-Dornei, și indolența conducătorilor post-belici ai instituției.

Se simțea în Stațiunea Vatra Dornei, în special din 1925, mare lipsă de confort și de ape minerale, a căror debit scădea îngrijorător. Pentru remedierea insuficiențelor, vechea conducere a Fondului a pornit în anul 1927, cu un capital de 4.500.000 lei, să realizeze sporirea debitului de ape minerale, și alte câteva îmbunătățiri. Lucrările technice respective, întocmite de d-nii ing. Knett și Sârbu, prevedeau refacerea isvorului de Est (conducte, reservor și captare), și recaptarea isvorului Poiana Negri; iar printre înzestrări figurau o spălătorie mecanică, cazan de aburi, căzi de cupru, lingerie, etc., în limita disponibilului sumei arătate. Aceste lucrări s'au terminat în anul 1929, până când, adăugându-se și alte credite, cheltuielile făcute s'a ridicat la suma de 9.000.000 lei, cari s'au întrebuințat astfel: pentru spălătorie 1.000.000 lei, sala de odihnă 300.000 lei, căzi de cupru și alte accesorii 200.000 lei, repararea inventarului 200.000 lei, un funicular pentru transportul nămolului 200.000 lei, diverse 100.000 lei, și captări de apă minerală 7 (șapte) milioane lei.

Și acum începe cântecul: însă în afară de instalațiunile executate, și de inventar, restul realisărilor au fost pur și simplu bani aruncați, dacă nu cumva *aranjați*, și anume: funicularul s'a vândut în curând ca fier vechiu, iar captările de ape minerale, pentru cari se cheltuise 7 milioane lei, făcute cu nerespectarea celor mai elementare condițiuni technico-hidrologice, au provocat reducerea nivelului hidrostatic de funcționare al isvorului de Est cu 1,50 metri, prin scoborârea conductei de transportul apei minerale la Stabilimentul I. Și cum isvorul era istovit mai de mult, faptul acesta a atras dispariția isvoarelor Ferdinand, Arcadie, Nectarie și Silvestru, dela cari ni-au rămas astăzi numai pavilioanele cu denumirile respective. Această ispravă frumoasă au realisat domnii predecesori, utilizând șapte milioane lei pentru redresarea isvoarelor; încolo nici nu s'au interesat măcar de drumuri, de basinele pentru depozitarea apei, de protecția pânzei de apă minerală, etc., etc., ca și cum nici n'ar fi existat aceste probleme. Și dacă s'ar fi oprit aici, încă ar fi fost o ferîcire, căci în fața eșecului recoltat, cari compromitea radical stațiunea prin dispariția isvoarelor, faimoșii gospodari de eri și moralizatorii de astăzi, au purces la fapte de oameni pur și simplu nebuni; astfel, pentrucă să justifice oarecum cheltuelile exorbitante făcute, și să resolve pentru public problema apei minerale care dispăruse din neghiobia lor, s'au pretat la excrocheria nemai auzită de a instala o conductă de legătură între rețeaua de apă vulgară, adică de apă chioară cum îi spune Românul, și isvorul de Est; iar noul surogat de apă minerală, s'a pus la dispoziția suferinzilor, veniți din lumea largă să-și caute sănătatea la Vatra Dornei, pentru ca de fapt să și-o compromită, deodată cu golirea pungei. Corpul delict al conductei de legătură cu apa obișnuită, a existat până în lucrările din primăvara anului curent.

Excrocheria sus arătată, vrednică de a fi cercetată de Parchet, acest atentat la sănătatea și la punga suferinzilor, a fost îndelung timp ținut secret, însă numai până într'o zi, când a început să murmure lumea, și să-și descarce conștiința unii dintre cei cari cunoscând povestea, nu [...] fice la [...] publicul a prin [...] lucrurile, ba [...] rior al administra[...] așa ca din [...] vânt, ori dela [...] cari nu voiau [...] Așa că inceput [...] parte din vizita[...] țiunei s'au îndrep[...] lități baniceare, [...] și Buziaș.

In acest timp [...] își continuau [...] la Vatra Dornei, [...] țele tuturor [...] și mai ales lipsa [...] lor, cari ,din [...] lungeau până la [...]

Abia după [...] lui Visarion, la [...] se pune din nou [...] entilor acestor [...] ales a apelor [...] Societatea Rumpf [...] face cinci sondagii [...] diferite puncte [...] sondagii executa[...] competent, cari [...] rezultat practic. [...] rilor întâlnite [...] sondele s'au [...] motivat, împiedec[...] rea nivelului hid[...] rile geologice, [...] deduce ceva. [...] costat 262.583 lei, [...] pera singură 19[...] terialele 67,915 lei

I. P. S. P. Mi[tropolit] nefiind pe atunci [...] tot complexul [...] ilei Bucovinei, [...] nea băilor dela [...] aceasta își [...] mentabilă, cu [...] alta.

(Continuare [...])

Complectarea actelo[r] reîncadrare la c[.f.r.]

Intrucât termenul de efectuarea reîncadrării personalului cfr. prevăzut în I. D. R. No. 2566/937 se împlinește la 19 Sept. a. c.

Direcția generală cfr. a reamintit direcțiilor centrale cari au insistat direcției administrative tablourile cerute, cu personalul ce urmează a fi trecut din tabela B în tabela A că emiterea decretelor respective nu se poate face fără prezentarea actelor personale complete cerute anterior.

Acest fapt întârzie încheerea reîncadrărilor [...] crărilor de în[...] la clasă și [...]

Pentru a[...] ceastă categ[orie ...] drat se dă [...] țiunilor cen[trale ...] trimiterea [...] tombrie a. [c.]

Altfel cei [...] tele complet[e ...] mai putea [...] de înaintare [...]

Inaugurarea unei linii ferate Crasna-Huși

IAȘI 17. — Luni 20 Septembrie va avea loc solemnitatea inaugurării noueï linii ferate Crasna — Huși, ale cărei lucrări au fost pe deplin terminate.

Vor participa la această solemnitate d-nii general Ionescu, președintele consiliului de administrație C. F. R., ing. Macovei, directorul general al C. F. R., iar din Iași va participa d. ing. Nițescu, directorul regiunei C. F. R. Iași.

Ministerul aerului și marinei

Deciziunea No. 15

din 15 Sept. 1937

COMITETUL

Având în vedere dispozițiunile art. 20 Legea pentru Fondul Național al Aviației publicată în Mon. Of. Nr. 77 din 1 Aprilie 1936, modificările din 17 Martie 1937.

Văzând dispozițiunile art. 7 al. 1 din susmenționata lege, combinat cu Cap. VII din tabelul ei anexă,

Având în vedere că potrivit art. 14 par. 13 din legea timbrului eliberarea facturilor este obligatorie pentru vânzările făcute de comercianți, iar potrivit Cap. VII din tabelul anexă al Legii F. N. A. la facturi urmează a se satisface o taxă proporțională de timbrul aviației de 2‰,

Având în vedere că legea timbrului în art. 15 par. 8 prevede: „Când astfel de transacțiuni privitoare la operațiunile de bursă se încheie prin bursele de mărfuri și sunt constatate prin borderourile mijlocitorilor oficiali urmează a se plăti un impozit de 5‰, în cazul acestor tranzacțiuni intrând vânzările de orice fel de bunuri.

Având în vedere că timbrarea borderourilor este prevăzută ca act, de art. 4 par. 17 din legea timbrului, cu un timbru fix de 2 lei,

Având în vedere că potrivit Cap. VII din tabelul anexă combinat cu acest text de lege, la susmenționatele transacțiuni, urmează a se satisface timbrul fix de aviație de 2 lei, precum și taxa proporțională de 1‰.

Decidem:

Borderourile încheiat de mijlocitori oficiali constatând vânzări-cumpărări intervenite în bursele de mărfuri, trebuesc timbrate cu timbrul de aviație fix de 2 lei și taxe proporțional de 1 la mie.

Timbrarea acestor borderouri așa cum se arată sus este obligatorie independent de timbrarea facturilor care se emit concomitent sau posterior încheierei operațiunilor de bursă.

Prezenta deciziune obligatorie conform ar. 20 din legea pentru Fondul Național al Aviației se va publica în Monitorul Oficial.

Președinte:

ss. C-dor AL. GHEORGHIU

Membrii: ss. C. Alimănișteanu, Șerb. Șerbescu, Leon Grigorescu, Eug. Demetrescu, St. Veron.

Secretar: Subdirector C. F. N. A. ss. Int. Cpt. N. RIZESCU

pt. conformitate:

FL. ONEA

TECHNICA GENERALA
Inginer GH. CREŢU
Bucureşti I. — Strada Regală No. 16 — 18
TELEFON 3.25.04
Intreprinderi mecanice, electrice, sanitare şi de încălziri centrale, radio, depozit de maşini şi materiale electrice
CU PREŢURI CONVENABILE

MOBILE Sufragerii cubiste, Studio-uri, Birouri, Dormitoare şi Garnituri tapisate de salon
LA GOGU GEORGESCU
Magazin românesc de mobile
Medaliat cu Meritul Comercial şi Industrial
Bucureşti, Str. Bărăţiei No. 55 şi B-dul Maria No. 1. — Tel. 4.75/14

VIZITAŢI Ceasornicăria Românească
ANTON PETRAŞINCU
B-dul Elisabeta 41 (vis-a-vis de ...)

CUMPARAŢI EFTIN
GEAMURI, oglinzi, rame, cristale şi picturi
IOAN PUCHIU
Bucureşti, Calea Moşilor, 21 — Telefon 344/59

Magazinul
C. N. DUMITRESCU
Bucureşti, Str. Lipscani No. 68. Telefon 310-11
Anunţă Onor. Clientela
că
pentru sezonul de toamnă este bine asortat cu ştofe pentru mantouri şi rochi
Ultimele noutăţi

MARELE MAGAZIN
„Balon-ul albastru"
Iordan A. Ionescu, S-sor
Strada Carol, 62
Vinde eftin:
Uniforme şcolare
Trusouri de şcoală
Confecţiuni
Haine de damă
Manufactură
Incălţăminte

Cumpăraţi eftin
La Magazinul „Tănăsescu"
str. Câmpineanu No. 1.
(Teatru Naţional)
Asortat cu Articole de voiaj, Vânătoare şi orice articol de Pielărie, lucrate în atelier propriu. Foarfeci, cuţite, brice, aparate şi lame de ras. Articole de toaletă şi parfumerie. Tocilărie pentru ascuţit obiecte tăioase.
Armurărie şi muniţiuni.
Articole pentru câini.

Congresul experţilor technici aerieni

In zilele de 21-26 Septembrie se întruneşte la Bucureşti sesiunea a XII-a a Comitetului Internaţional Technic al Experţilor Juridici Aerieni (C.I.T.E.J.A.).

Din acest comitet fac parte delegaţi a 30 ţări străine. Printre experţi figurează jurişti de seamă.

Programul de recepţii întocmit de Ministerul Aerului este următorul:

COMISIA 4-a

Marţi 21 Sept.: ora 10 şedinţă; ora 16 şedinţă.

Miercuri 22 Sept.: ora 10 şedinţă; ora 16 vizită în oraş şi aeroport.

COMITET

Joi 23 Sept.: ora 10 şedinţă festivă de deschidere; ora 13 dejun oferit de Ministerul Aerului; ora 16 şedinţă.

Vineri 24 Sept.: ora 8 plecare Braşov, vizitarea Uzinei I.A.R.; ora 13½ dejun I.A.R.; ora 17 ceai oferit de Principesa Bibescu la Castelul Posada.

Sâmbătă 25 Sept.: ora 10 şedinţă; ora 16 şedinţă; ora 21½ festival de dansuri româneşti la sala Dalles.

Duminică 26 Sept.: ora 16 plecare Giurgiu pentru excursia cu vaporul Regele Carol II la Vâlcov.

Laboratorul de produse chimico-farmaceutice
TORJESCU
caută reprezentanţi pentru întreaga ţară
Adresa la ziar pentru „Torjescu"

Vizitaţi!
„CONSUMUL SERBU"
Coloniale, Delicatese, Brânzeturi
Băuturi în sticle înfundate.
BUCUREŞTI
B-dul Regele Alexandru I-iu No. 71

Aveţi groază de ora meselor?

Dacă vă temeţi de ora meselor pentrucă fiecare îmbucătură prelungeşte supliciul digestiv, trebue să încercaţi Magnesia Bisurată. Neutralizând excesul de aciditate cauza acrelilor, apăsărilor şi a celei mai mare parte dintre indispoziţiile stomacale, Magnesia Bisurata vă va procura o uşurare imediată. Dela prima doză de Magnesia Bisurata, veţi mânca după poftă şi veţi digera cu plăcere. Nu aşteptaţi ca micile indispoziţiuni să degenereze în gastrită, sau încă şi mai grav, în ulcer; cumpăraţi chiar astăzi un flacon de Magnesia Bisurata.

DIGESTIE ASIGURATA prin MAGNESIA BISURATA
De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile. Lei 75 flaconul mic sau în format mare economic, lei 110.

„Fotocopie"
MARTIN BILINSKY
MAGAZIN CREŞTIN
Developează, măreşte, reproduce. Aparate şi articole pentru Fotografi amatori.
CALEA VICTORIEI No. 38
(Colţ cu Pasajul Majestic)
Telefon No. 434/15.

Rechinii furniturilor de medicamente dela Ministerul Sănătăţii

Licitaţii de scandal. Licitaţii aranjate. Licitaţii ilegale. — Jaful şperţarilor bandei Gică Ionescu —

Ceeace s'a petrecut întotdeauna la ministerul Sănătăţii cu furnitura de medicamente a fost un adevărat scandal, dar ceeace se petrece azi este o monstruozitate şi un abuz fără seamăn.

La acest minister nu există nici o preocupare de *sănătatea publică*, sunt numai preocupări banditeşti de jefuirea fără milă a acestui ban public adunat zilnic cu toba din sărăcia şi mizeria fără margini a neamului românesc.

S'a organizat aci o vastă escrocherie prin încălcarea abuzivă şi brutală a legii contabilităţii publice, fără ca organele tutelare ale licitaţiilor, cu toate sesizările, să pună stavilă la timp a acestor fioroase ticăloşii.

La ce bun să reamintim că legea contabilităţii publice a fost făcută ca să organizeze o cât mai bună gospodărie a banului public când — vai! — oamenii care sunt chemaţi s'o aplice sunt deadreptul tâlhari şi în loc să stea în ocnă stau în fruntea trebilor publice, iar legea vedeţi dv. nu are decât atâta valoare câtă bună credinţă se pune în aplicarea ei.

Căci iată cum se încalcă legea contabilităţii, legea aceasta care în spiritul ei vrea ca la furniturile statului să existe cea mai largă concurenţă, pentru ca instituţiile publice să se aprovizioneze în condiţiunile cele mai avantajoase cu mărfurile cele mai bune.

TABLOUL CAETULUI DE SARCINI ŞPERŢAREŞTE ARANJAT

In cazul licitaţiei de medicamente dela ministerul sănătăţii din luna Iunie anul de graţie 1937, vă rugăm să reţineţi cum şperţăreşte s'a aranjat şi întocmit tabloul cu buclucul caetului de sarcini.

Mai întâi s'au făcut publicaţiile prin care se anunţau sorturile de medicamente ce urmează să se liciteze, ca spre pildă preparate bismutice şi arsenicale pentru combaterea sifilisului, aşa enunţate generic, legal, preparate bismutice şi arsenicale fără preferinţă.

Publicaţia trimite apoi la caetul de sarcini.

Aici jidanii, politicianii şi şperţarii sunt ca la ei acasă.

Caetul de sarcini, în loc să prevadă condiţiunile tehnice ale medicamentelor din sorturile arsenicale bismutice, vine şi enumeră fără jenă şi fără temere că se încalcă abuziv legea şi fără ruşine că se demască şperţul, *enumeră numele şi cantităţile* medicamentelor, ca de pildă: Novarsenbenzol 300 mii fiole, Biolein 300.000 fiole, Mecol D. 20.000 flacoane etc. etc. şi altele ca Neofarom 1.000 kg. etc. etc. etc.

Cum ştiut este că în industria aceasta medicamentul se vinde cu *exclusivitate* de câte o firmă, se înţelege uşor că dacă medicamentul unei firme a fost trecut pe caetul de sărcini şi medicamentul altei firme nu, între firma dintâi şi atotputernicii întocmirii caetului de sarcini a intervenit o înţelegere de şperţ, şi atunci şperţul se umflă, creşte prin mărirea fără concurenţă a preţului medicamentului fericitei firme convenitoare de cele mai multe ori cu peste *o mie la sută* peste costul real al medicamentului fericit şi preferat.

Aşa dar am demascat şi pentru ochii celui mai naiv ministru că acest tablou este tot secretul, acest tablou scandalos de ilegal este cheia şperţului în prealabil convenit între firmele preferate şi *specialiştii în licitaţii*, rechinii aceştia dela Ministerul Sănătăţii.

Este ca şi cum ai face licitaţie pentru cumpărătură de cărămidă şi în loc să primeşti oferte dela toate fabricile de cărămidă, pui o condiţie în caetul de sarcini ca să ţi se furnizeze numai cărămida „Koşca". Aceasta nu e licitaţie aranjată domnule ministru al sănătăţii? Dar dv. o ştiaţi, aţi pus şi o rezoluţie şi tot nu s'a respectat!

Iarăşi Gică Ionescu

Nu mai întrebăm cine a întocmit caetul de sarcini, după care şperţuieşti criterii, la cererile căror medici şi la stăruinţa cui, fiindcă întocmirea caetului de sarcini stă numai în puterea lui Gică Ionescu şi până nu-l convine şperţul nu se trece pe caetul de sarcini.

Aici la ministerul sănătăţii Gică Ionescu omul jidanilor, a instituit o sângeroasă teroare, ostracizând firmele româneşti şi prădând bugetul sărăciei publice împreună cu bandele de jidani care se pretează la orice.

Tâlharul, strigoiul acesta al sănătăţii publice, a sfâşiat şi împărţit cu toţi politicianii pe rând prada blestemelor atâtor suferinţi, cu toţi politicianii care stau pitulaţi în dosul fiecărei firme, fiecărui medicament şi cu toţi jidanii pustiitori de ţară.

Este aici o nelegiuire strigătoare la cer şi un jaf al banului public care te face să-ţi iei lumea în cap şi să deslănţui măcelul.

Titanozaurul banului public, Gică Ionescu, ca să fie la adăpost, lucrează cu cei mai apropiaţi oameni ai d-lui ministru, şi-i are la mână pe toţi aceştia, şperţari şi ei de anvergură.

Avuţii de zeci şi sute de milioane au făcut aceşti funeşti gropari ai sănătăţii şi fiinţei neamului nostru românesc.

Tâlharul Gică Mică şi-a ridicat palate din salariul de câteva mii de lei lunar.

Şefii de cabinet şi-au agonisit din modestul lor, salariu, ferme şi vile somptuoase.

Zeci şi sute de mii de lei joacă aceşti tâlhărei la cazinoul Litmanului dela Sinaia. Maşini personale ultra elegante îi aşteaptă la scară sfidând sărăcia şi cuminţenia noastră.

Dar asupra acestor chestii avem multe de spus.

AFACEREA LINDENBERG ZIS CIOARA

Pentru ca să vedeţi cum se îmbogăţesc peste noapte jidanii şi şperţarii medicamentelor, pe spinarea nenorociţilor şi suferinţelor acestui popor, vă înfăţişăm cazul furniturii medicamentului „Mecol", produs antisifilitic care a fost oferit de jidanul Lindenberg zis Cioară şi cumpărat pentru suma de lei 3.250.000.

Afirmăm că acest medicament, a cărui formulă datează din anul 1921 are o foarte redusă valoare terapeutică, de aceia suntem îndreptăţiţi să cerem să ni se dea numele medicilor de specialitate care au solicitat acest medicament, pentru ca să se vadă cine a făcut cauză comună cu tâlharul Gică Ionescu.

Produsul acesta nu se mai vinde de ani de zile pe piaţa particulară.

Din 3,250.000 lei, beneficiul şperţului şi a câştigului nemilos, a furtului formidabil din banul public este de cel puţin 3.000,000 lei, fiindcă fabricaţia şi materia primă nu valorează aproape nimic.

Iată deci câştigul de jaf realizat din aceste incontrolabile comenzi.

Fondul sanitar este pur şi simplu fond şperţar

Iată încă un caz de uluitoare cutezanţă comis de acest tâlhar cu complicitatea unui personaj sus pus căruia i s'a atribuit partea leului.

La sfârşitul anului bugetar 1936 în Martie 1937, rămăsese ministerului un fond de lei 1.000.000 neîntrebuinţat şi deci susceptibil de a fi făcut venit statului conform legii.

Tâlharul Gică Ionescu nu putea răbda să nu ia dijma sa şi din acest fond.

Pune la cale în ultimele zile ale lunei Martie 1937 cumpărarea bismutului: Bijosol, cumpărare care s'a făcut în dispreţul legii fără licitaţie, la preţul de 7,50 lei fiola.

Din această comandă a luat şperţ 500.000 lei numai înaltul personaj misterios, pe care tâlharul Gică Ionescu va trebui să-l denunţe, altfel va fi culpabil şi de tăinuire nu numai de tâlhărie.

Nu cumva Gică Ionescu are curajul să răspundă că nu s'a consumat această crimă mai mare decât toate crimele pedepsite de codul penal?

Desigur d-sa are să tacă şi de astă dată cum suntem convinşi că are să tacă şi asupra celorlalte întrebări ce le-am mai pus şi urmează să le mai punem încă multe altele.

De exemplu să ne răspundă ce şperţ s'a luat de la furnitura de «Bijosol» tot din luna Iunie 1937, în valoare tot de 1.000.000 lei.

Dar la «Neoform», oferit tot de aceiaşi jidovi, cu preţul de lei 400 kg.?

Noi observăm că în caetul de sarcini afacerea a fost aranjată pentru 1000 kg. şi aşa s'a licitat, dar comanda a fost făcută pentru 2000 kg.

Care a fost mâna miraculoasă care a făcut această corectare?

Bănică Dobre

P. C. A. a trecut la ministerul aerului şi marinei

In „Monitorul Oficial" de eri a apărut decretul regal prin care se face trecerea administraţiei comerciale a căilor de comunicaţie pe apă, dela ministerul comunicaţiilor la cel al aerului şi marinei.

Suntem informaţi că prin această trecere, serviciul maritim român, va lua o desvoltare ce nu a cunoscut-o până acum pavilionul românesc.

Exportul produselor noastre agricole în ţările cu valută slabă

Hotărîrile oficiului central pentru valorificarea grâului

Oficiul central pentru valorificarea grâului a ţinut şedinţă, eri la ora 12, sub preşidenţia d-lui ministru M. Negură.

S'a luat în discuţie problema susţinerii exportului grâului şi a altor produse agricole în ţările cu valută slabă: Germania, Cehoslovacia şi Austria.

Oficiul a mai examinat condiţiunile în care se vor putea face exporturile în ţările menţionate cu devize lăsate la libera negociere până la limita hotărîtă de delegaţia economică a guvernului, stabilinduse în general principiul că în afară să se impună şi exportul unor altfel de mărfuri, în special vin şi fructe, sub sancţiunile unor daune de mai înainte stabilite.

EXPORTUL PENTRU CEHOSLOVACIA

Pentru exporturile în Cehoslovacia s'a admis principiul că 30 la sută din coroanele cehe rămân la libera negociere a exportatorilor respectivi, iar 70 la sută se preia de către B.N.R, la cursul oficial plus 30 la sută cu obligaţiunea ca exportatorii să cumpere o cotă de 50 la sută din grâu dela „Cecopava",

EXPORTUL IN AUSTRIA

In ce priveşte exportul în Austria, s'a stabilit un tarif preferenţial între ambele ţări până la limita exportului cantităţei de 4400 vagoane, la baza de 77 kgr. cu 3 la sută corpuri străine, la preţul de 50.000 lei, vagonul fob, cu obligaţiunea ca exportatorii pe lângă fiecare mie vagoane de grâu să exporte şi câte 200 vagoane de vin şi fructe în vederea stimulării producţiei viticulturei şi pomiculturei.

CONDIŢIILE PENTRU EXPORTURILE IN GERMANIA N'AU FOST STABILITE

In ceeace priveşte exportul în Germania, condiţiunile nefiind încă definitiv stabilite cu privire la regimul devizelor ce urmează a se aranja zilele acestea, ulterior se va lua o hotărîre în privinţa aceasta.

D. Octavian Goga şi Gh. Cuza la Vaslui

VASLUI. — D. avocat Virgil Rusu, comandant lăncier al judeţului naţional-creştin că d-nii Octavian Goga preşedintele partidului naţional creştin şi profesor universitar Gh. A. Cuza, secretarul general al partidului, vor sosi în localitate în ziua de 17 Octombrie a. c. pentru a lua parte la desbaterile congresului judeţean al organizaţiei partidului naţional creştin din localitate. D-nii O. Goga şi Gh. A. Cuza vor mai fi însoţiţi de d-nii deputaţi Urziceanu şi Robu-Rădăuţi, profesor universitar Savin precum şi alţi fruntaşi de vază ai partidului.

Este probabil că cu această ocazie să aibă loc în localitatea noastră şi o consfătuire intimă a tuturor şefilor de organizaţie din întreaga Moldovă. Organizaţia naţional-creştină locală pregăteşte o impunătoare primire înalţilor oaspeţi şi însoţitorilor d-lor.

CALEX

Linia aeriană Bucureşti-Belgrad-Roma

Astăzi s'a întrunit la Belgrad comisia tripartită Română-Jugoslavă Italiană, pentru a discuta convenţia aeriană a liniei comerciale care va lega pe calea aerului cele trei ţări.

România este reprezentată prin d-nii: comandor Scarlat Rădulescu directorul aviaţiei civile ca reprezentant al ministerului aerului şi marinei şi I. M. Popa directorul soc. I.A.R.E.S.

Delegaţia italiană este compusă din d-nii: general Pellegrini, directorul aviaţiei civile, Venturini directorul soc. «Alla d'Italia» şi Capodaca, consilier juridic.

Povestea cu Tamburini

TOULOUSE 18 (Rador). — Ancheta deschisă pentru a se stabili dacă anarhistul italian Tamburini a luat sau nu parte la recentele atentate dela Paris pare să stabilească că Tamburini se afla la Toulouse în momentul când s'au produs cele două atentate.

Majoritatea anchetatorilor continuă însă să creadă că Tamburini cunoaşte pe autorii atentatelor.

Incurajaţi industria
şi
comerţul românesc

MANOL
UNTDELEMN fabricat din sămânţă de dovleac (bostan), rafinat cu untdelemn grecesc pur de măsline.

Gras, deci economicos; dulce, fin, sănătos, admirabil de bun pentru căile digestive, în special pentru ficat.
Aprobat de Ministerul Sănătăţii.
Păcat de dat banii pe produse similare străine, cari în majoritate sunt preparate din ulei de: coton, alune americane (arachide) rapiţă, chiar sâmburi de struguri şi plătim valută aur, vamă, transport, etc.
Consumaţi „MANOL". E mai eftin şi mai delicios decât produsele străine.
De vânzare la toate magazinele din ţară
Untdelemn „MANOL" produs românesc
Ing. Gh. Manoliu
Depozit Central Str. Cobâlcescu, 29. — Telefon 4.30.32

Singurul magazin Românesc de Lingerie Bărbătească
Cămăşi, cravate, pijamale. Tăetura impecabila.
Lingerie pentru ofiţeri.
„Niky"
DUMITRU BORCEA, — Calea Victoriei 114

Intrebuinţaţi numai MAŞINI DE SCRIS „Kappel"
Portabile, noi, ultimele perfecţiuni. Cumpăraţi convenabil direct reprezentant. Schimb contra uzate.
Atelier de reparat
orice sistem de maşini de scris, calculat, etc.
Preţuri reduse. Lucru garantat.
Strada Inginer Zablovsky, 5. Telefon 5.13.83

Incălţăminte trainică
pentru sezonul de toamnă
Modele noi lucrate în ateliere proprii
Vinde cu preţuri excepţionale
Magazinul V. VASILESCU
Bucureşti, Str. Carol No. 46
P. S. Magazinul V. Vasilescu, prin modul cum serveşte clientela nu are rival atât în capitală cât şi în provincie

GROMEN & HERBERT
S. A.
Fabrici de stofe fine, postav şi pături
SIBIU
Sucursale: BUCUREŞTI, str. Carol No. 11.
CLUJ, Calea Regele Ferdinand No. 13.

Contra BOLILOR DE STOMAC, DE INTESTINE rinichi, ficat şi crampelor biliare
e medicamentul cel mai indicat renumitul
„GASTRO D."
produs dintr'o plantă medicinală, recent descoperită în America, care se recomandă atât din partea medicilor de specialitate din ţară cât şi din străinătate.
„GASTRO D."
se află de vânzare la farmacii şi drogherii, sau se expediază contra ramburs de lei 135.— la farmacia „THOISS", Bucureşti, Calea Victoriei, 124.

Frontul funcţionarilor particulari români sărbătoreşte 2 ani de activitate profesională

Astă seară Sâmbătă 18 Septembrie a. c. la orele 9 jum. seara va avea loc la restaurantul din Piaţa I. C. Brătianu (pe locul unde a fost Expoziţia Muncii Româneşti) o masă camaraderească în cadrul căreia se va face sărbătorirea a 2 ani de activitate profesională a Frontului Funcţionarilor Particulari Români.

Vor lua parte la această sărbătorire pe lângă reprezentanţii din provincie un număr de câteva sute de membri din Capitală.

Au mai fost invitaţi în mod special d-nii: profesor Ioan Nistor ministrul muncii şi asigurărilor sociale, profesor D. R. Ioaniţescu fost ministru, Petre Alexandrescu Roman, secretarul general al ministerului muncii şi asigurărilor sociale, Mihail Enescu directorul general al Casei Centrale a asigurărilor sociale, profesor Mihail Manoilescu fost ministru, Vintilă F. Pantazopol fost secretar general al ministerului muncii, Ion Hasnaş directorul casei de asigurări sociale Bucureşti. Alexandru Samoilă senator al Camerilor de muncă, dr. I. Metaxa, Ilie P. Calciu, Iorgu Răşcanu, arhitect I. D. Enescu, ing. Gheorghe Climescu etc.

Sărbătorirea va fi o frumoasă manifestare de solidaritate profesională a membrilor acestei organizaţii, care dela înfiinţarea ei şi până astăzi şi-a urmat linia de conduită impusă de litera statutului ei, cât şi de interesele superioare ale categoriei sociale pe care o reprezintă. Asociaţia s'a menţinut departe de orice influenţă politică şi nu urmăreşte alte scopuri decât aducerea la îndeplinire a programului său în care se cuprind ca puncte principale şi Casa de Pensii pentru funcţionarii particulari, Statutul funcţionarilor particulari, despoliticianizarea instituţiilor munciioreşti, acordarea completei autonomii a Asigurărilor Sociale.

Se primesc anunţuri pentru mica publicitate

ULTIMA ORĂ

Telegrama d-lui Ion Mihalache

O lămurire care se impune. — Ce doreşte în definitiv şeful unui partid democrat?

Mărturisim că telegrama d-lui Ion Mihalache, trimisă M. S. Regelui dela Topoloveni, ne-a surprins în chip neplăcut.

Am atacat întotdeauna politica pe care şeful partidului naţional-ţărănesc a înfipt-o în părul doctrinei programatice.

Am relevat naivitatea cu care d. Mihalache se lasă balansat între d-nii Madgearu şi doctor Nicolae Lupu.

I-am aatcat lipsa de orizont politic dar niciodată nu i-am pus la îndoială buna sa credinţă.

Iată de ce această telegramă prin felul în care a fost redactată ne-a surprins.

Acum o săptămână, d. Corneliu Zelea Codreanu lansa un ordin către Mişcarea Legionară, dând dispoziţiuni asupra modului cavaleresc cum trebue dusă lupta electorală faţă de celelalte partide politice.

Nici un atac, nici o violenţă de limbaj.

Evenimentul acesta, desigur n'a putut scăpa nimănui şi credem că nici d-lui Ion Mihalache.

Pentru întâia oară în istoria politică a ţării se aude un asemenea apel civilizat care cuprinde un principiu de etică înaltă.

După trei zile d. Ion Mihalache ţine adunarea dela Topoloveni.

Tot în acelaş timp organizaţia partidului «Totul pentru ţară» avea o şezătoare în satul Priboeni.

Dar fiindcă la înapoiere, tinerii legionari au trecut prin satul de baştină al d-lui Ion Mihalache, şi au fost primiţi cu flori de consătenii d-sale, şeful partidului democratic naţional-ţărănesc, a protetsat la Suveran că i s'a încălcat cetatea.

In telegrama d-sale, invoacă legea şi starea de asediu, cerând să fie apărat de un partid politic, ai cărui membri în trecere prin satul său, au fost primiţi cu flori şi n'au călcat măcar pe o nojiţă, vreun partizan naţional-ţărănist.

De ce atunci protestul d-lui Ion Mihalache?

Ne întrebăm ce au făcut oare aceşti tineri, mai mult decât face d-sa în fiecare zi de douăzeci de ani.

Ce n'au făcut aceşti tineri, dar a făcut d. Ion Mihalache!

Nu-şi mai aduce oare aminte şeful de astăzi al partidului naţional-ţărănesc de închiziţiile de odinioară ale guvernelor trecute, în contra unei grupări politice care se ridica învolburând speranţa ţărănimii?

Nu-şi aminteşte d. Mihalache de ameninţările şi de voita sa călcare a legilor făcute tocmai pentru a-i stăvili mişcarea?

Pe vremuri d. Mihalache ameninţa să dărâme cu tunul Sodoma şi Gomora cum denumise Bucureştiul, Capitala care nu-l voia.

Iar la Topoloveni, cetatea încălcată a şefului de astăzi, trecut în rândurile duşmanilor de eri, n'a fost aruncată măcar o piatră.

A fost numai o simplă bătae de flori.

Dar lucrurile s'au uitat, ca şi bătăile mâncate de Cavalerul Ordinului Mihai Viteazu, dela agenţii electorali.

Pe atuncea d. Mihalache trimetea altfel de telegrame.

Iată ce n'au făcut tinerii legionari, dar a făcut şeful de astăzi, pe atunci un revoluţionar udat de tulumbele pompierilor în sala Dacia.

Şi între baionete a fost d. Ion Mihalache, iar partizanii săi au spart pe vremuri în cameră fiole de hidrogen sulfurat.

Ridicole «mijloace de luptă», dar le-a întrebuinţat cu disperare «împotriva legilor ilegale».

Pe atunci însă d. Ion Mihalache era un luptător, partidul său speranţa ţărănimii. Astăzi d-sa a devenit şeful unui partid tot atât de democratic ca şi regimul pe care îl atacă în fiecare zi.

Speranţele în partidul naţional-ţărănesc s'au risipit de mult.

Dar d. Mihalache, cere în sprijin *legea*. Să fie aplicată celor ce se ridică, aceleaşi legi cu care d-sa a fost bătut pe vremuri.

Am vrea să ştim ce doreşte astăzi d. Mihalache?

N'au dreptul oare legionarii să se măsoare în luptă electorală prin mijloace legale?

Ar fi interesant să ştie toată lumea care-s principiile democraţiei fluturate de partidul naţional-ţărănesc, când d. Mihalache socotea drept o încălcare a drepturilor sale, o scurgere printr'un sat în ordine perfectă, a unor adversari politici.

Sau telegrama şefului naţional-ţărănesc, este răspunsul democraţiei la invitaţia cavalerească a d-lui Codreanu?

Am vrea să ştim şi asta, chiar dela d. Mihalache, omult care pe vremuri lupta pe frontul libertăţii de opinii.

STILEX

ION MIHALACHE

Eficacitatea controlului mediteranean

BERLIN 18 (ador). — Corespondentul Agenţiei Havas transmite:

Hotărîrea Franţei şi Angliei de a nu continua controlul maritim dealungul coastelor spaniole este primită în mod defavorabil de opinia publică germană.

Cercurile politice se arată indiferente, declarând că Germania nu a crezut niciodată în eficacitatea acestui control naval. Ele afirmă că Franţa şi Anglia vor să-şi asigure hegemonia maritimă, fără a ţine seamă de interesele şi prestigiul altor mari puteri, în special de Italia.

Arestarea consulului sovietic din Gijon

SALAMANCA 18 (Rador). — Corespondentul Agenţiei Havas transmite:

Postul de radio naţionalist a anunţat că la Gijon a fost arestat consulul sovietic din ordinul comitetului anarhist prezidat de Belarmino. Tomas.

Arestarea ar fi fost operată în semn de represalii contra represiunilor comise la Barcelona şi Valencia contra anarhiştilor.

Marele incendiu din Topotz

PRAGA, 17 (Rador). — In localitatea Topotz, din regiunea Zips, un puternic incendiu a isbucnit Vineri dimineaţă, din cauze încă necunoscute.

Au ars deasemeni biserica şi noua clădire a cooperativei.

Deplină izbândă naţionalistă în Spania

Zeci de localităţi ocupate de naţionalişti. Bestialităţi marxiste. Piraterie sovietică. Spania bolşevică spre prăbuşire

SALAMANCA, 17 (Radiopress). — Agenţia Ştefani transmite comunicatul marelui cartier general data 16 Septembrie.

Armata de Nord, frontul Leon: cu toată furtuna violentă care a bântuit pe acest front şi cu toată rezistenţa înverşunată opusă de inamic, trupele noastre valoroase au continuat înaintarea, ocupând colinele Songo, El Subio şi oraşul Vidangos. Roşii au incendiat oraşele Golandura, Rodiciximo şi Villamoinn.

Am făcut 20 prizonieri şi am capturat un bogat materal de răsboiu

In Asturii, sectorul oriental, am ocupat Oeano, Rosagas şi Aranca, înălţimile dominând Cabreles, cari au fost trecute de cota de Nord.

Am ocupat Frascaro şi colinele de Vest, printre cari Mont Ciurco şi am făcut prizonieri.

In sectorul occidental Jusilade în câteva sectoare; deasemeni a activat şi artileria.

Pe de altă parte agenţia D. N. B. transmite.

Din documentele marelui stat major guvernamental de pe frontul de nord, găsite de naţionalişti în urma retragerii grăbite a trupelor guvernului, reiese că pe acest front se găseau în rândurile partizanilor guvernului din Valencia 137 avioane de fabricaţie străină. Dintre acestea, 105, adică 70 la sută, au fost doborîte de naţionalişti.

După documentele găsite [...] pierderile aviaţiei guvern[...] frontul dela nord, în [...] dela Santander, se ridică [...] vioane de vânătoare, [...] bombardament, 5 hidro[...] avioane diferite, adică [...] aparate.

Aviaţia guvernamentală [...] ţând pe frontul dela nord [...] ne, pierderile suferite [...] la sută.

TRUPELE NAŢIONALISTE OCUPA NOUI LOCALITĂŢI

SALAMANCA 18 (Rador). — Corespondentul Agenţiei Havas transmite:

Comunicatul oficial [naţiona]list, publicat aseară, [...] sectorul oriental de [...] din Asturii, trupele [naţionaliste] au ocupat localităţile [...] Piedra Lleria de Arri[...]bajo, Quintana şi Vala[...]

Inamicul a avut [...] morţi. In rânduirle [...] au trecut 200 miliţie[...]cani.

Pe frontul Leon, [...] principal de pe şoseau [...]video, naţionaliştii au [...] asalt un şir de munţi [...] şi est de trecătoarea de [...] înaintând mult spre [...]cătoare pe care republi[canii au] transformat-o într'o [...] fortăreaţă. La vest de [...] naţionaliştii au ocupat [...]ra. Deasemeni au ocupat [...] Cabrales situat la 15 [...] sub-vest de Llanes.

Barbaria roşilor

ROMA, 17 (Radiopress). — Agenţia Ştefani comunică din Santander: Am aflat amănunte înfiorătoare despre devastările săvârşite de Asturienii bătând în retragere: numeroase sate au fost complect distruse. Villamarina ocupată eri de forţele naţionaliste a fost transformată într'un morman de ruine. Familii întregi au fost măcelărite, pentrucă refuzaseră să se retragă cu miliţienii asturieni. Femeile au fost brutalizate.

Chiar şi acum şeful anarhiştilor asturieni ameninţă că va ordona scufundarea unui vapor, încărcat cu femei şi copii, dacă avioanele naţionaliste vor coninua bombardarea vaselor comuniste.

PIRAŢII

SALAMANCA 18 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. află din sursă bine informată că guvernul naţionalist spaniol are de gând să informeze comitetul de neintervenţie asupra rezultatelor anchetei pe care a intreprins-o în legătură cu agresiunile submarine în Mediterana.

Guvernul din Salamanca posedă dovezi că cel puţin două din submarinele pirate aparţineau marinei sovietice.

DISCURS PLIN DE URA

BERLIN, 17 (Radiopress). — Agenţia Ştefani transmite din Paris:

Cercurile diplomatice înfierează discursul plin de ură pronunţat de Negrin la Geneva. Discursul acesta a dovedit însă o deplină incapacitate a lui Negrin de a furniza vreo dovadă, care ar justifica afirmaţiunile sale imaginare.

Pe de altă parte se semnalează prezenţa mai multor submarine sovietice în Mediterana.

Se vestejeşte de asemenea prezenţa la Paris a diferiţilor «domni» şi «cabaleros» la întrunirile sindicaliste ale muncitorilor, cari invită ca «democraţiile» să intervină direct în Spania».

*

BILBAO 18 (Rador). — Corespondentul agenţiei Havas transmite: Postul de radio Espana anunţă că

PROBLEMA MEDITERANEANA

Când intră în vigoare acordul dela Nyon. Ce susţine Italia. Se suspendă plecarea vaselor italiene în porturile sovietice?

PARIS, 17 (Radio Central). — «Echo de Paris» anunţă din Geneva că delegaţiile care au semnat acordul dela Nyon au hotărît ca acordul să intre în vigoare Miercurea viitoare, când vasele franceze şi engleze vor începe controlul în Marea Mediterană.

Vasele franceze, care vor face controlul, sunt ancorate, gata de plecare, spre porturile Mediteranei.

PARIETATE

ROMA, 18 (Rador). — Redactorul diplomatic al agenţii «Stefai» scrie:

In cercurile oficioase se subliniază că contele Ciano, ministrul afacerilor străine, a arătat formal în recenta sa notă condiţiunile pentru adeziunea italiei la serviciul controlului naval contra pirateriei în Mediterana, şi anume paritatea absolută cu oricare dintre puteri în orice zonă a Mediteranei.

Prin urmare, se exclude în mod absolut ca guvernul din Roma să facă noui propuneri în această privinţă.

INTRE ITALIA ŞI SOVIETE

ROMA, 18 (Rador). — Corespondentul agenţiei «Havas» înregistează svonul care a circulat azi la Roma, că o societate italiană de navigaţie ar fi primit ordinul să suspende plecarea vapoarelor sale în porturile sovietice din Marea Neagră.

Această societate care-şi are sediul la Veneţia a declarat însă că până azi dimineaţă n'avea cunoştinţă de un asemenea ordin şi că vânzarea biletelor de călătorie pentru vaporul «Diana», care urmează să plece la 21 Septembrie continuă, după cum continuă vânzarea biletelor şi pentru vaporul «Albana», a cărui plecare pentru Marea Neagră este fixată la 28 Septembrie.

In ce priveşte vaporul «Isco» al aceleiaşi societăţi, el a plecat în cursă regulată la 14 Septembrie.

Din Genua se semnalează că şi serviciile din acest port ale aceleaşi societăţi continuă a funcţiona în mod normal.

D. EDEN

Trei divizii chineze încercuite de japonezi

100.000 soldaţi chinezi prizonieri. Inaintarea trupelor nipone

LONDRA, 17 (Radiopress). — Agenţia japoneză «Domei Zusim» relatează de pe fronturile de luptă.

In China de nord operaţiunile militare dealungul liniei ferate Peking-Hankow se desfăşoară extrem de favorabil pentru japonezi. Trupele japoneze au tăiat drumul de retragere şi au încercuit cele trei divizii chineze sub comanda generalului Sun-Lien Chung cum şi alte două, compuse din trupele guvernului din Nanking.

Desfăşurând înaintarea lor sistematică, trupele japoneze au ocupat azi oraşul Cacow, situat la o distanţă de 61 km., spre sud de Peking şi oraşul Sunglintien, spre sud de Chaochow situat pe linia ferată Peking-Hankow. Ambele centre cucerite de trupele japoneze au o mare importanţă strategică.

Continuând înaintarea spre sud dela Lingsing trupele japoneze au impresurat încă cinci divizii chineze în valea Livliho.

In valea Cholu la o distanţă de 12 km. dela Chochou, trupele japoneze au capturat 100.000 soldaţi chinezi.

In luptele de azi dealungul liniei ferate Peking—Hankow au căzut peste 3000 soldaţi chinezi.

NIPONII INAINTEAZA CU REPEZICIUNE

SHANGHAI 18. — Trupele japoneze au trecut râul Ciumaho cu ajutorul pontoanelor şi bărcilor

Unităţile motorizate au intrat imediat în funcţiune. Japonezii înaintează acum cu mare repeziciune pe un front de 8 km., între Kung-Tsum-Cen şi Saociuang.

Afirmaţiile comandamentului japonez că 100.000 chinezi sunt împresuraţi în urma înaintării japoneze sunt confirmate prin ştirile sosite azi la Peking.

In adevăr, după ce au trecut ieri râul Chuma, trupele japoneze au cucerit staţia de cale ferată Pinghan, situată la sud de Hociau. tăind astfel toate comunicaţiile unei armate chineze de 50.00 oameni, care opera în sectorul Linghsian.

NOUI FORŢE JAPONEZE PE FLUVIUL YANGTSE

SHANGHAI 18 (Rador). — Din sursă chineză se anunţă că două vase de războiu japoneze, de câte 26.000 tone fiecare au ancorat în largul fluviului Yangtse, în dreptul localităţii Liuho.

Aviaţia japoneză ar avea acum pe frontul dela Shanghai un număr de 60 noui avioane de bombardament, în afară de cele 60 avioane pe care le trimisese mai de mult

Trupele chineze au respins o încercare de debarcare a 2000 soldaţi japonezi, în regiunea Shanghai, făcută la adăpostul tirului artileriei de pe bordul a 6 mari vase de războI.

Catastrofa din Kultum

BERLIN, 18 (Radiopres). — Ziarele berlineze comunică din Moscova că un tren militar sovietic, care a transportat unităţile armatei roşii spre Extremul Orient s'a ciocnit între gările Kuitum şi K[...] Siberia cu trenul transiberian. 18 va[goane] au fost distruse, [...] au fost ucişi iar [...] răniţi.

Guvernul turc examinează situaţia din Mediterana

Importante realizări militare

ANKARA, 18 (balcan oriente). — Cercurile autorizate şi presa din Ankara semnalează deosebita importanţă a ultimului consiliu de miniştri ţinut la Ankara, sub preşedinţia generalului Ismet Inonü, la care a luat parte şi generalul Fez Tchakmak. La ordinea de zi a fost noua situaţie militară din Marea Mediterană creiată în urma conferinţei dela Nyon. S'a discutat apoi posibilitatea unui nou conflict armat generalizat, avându-se în vedere situaţia turbure şi încordată, care domină politica internaţională. Consiliul de miniştri a luat apoi măsuri referitoare la atitudinea pe care o va lua Turcia într'un astfel de caz. Păstrând cea mai strictă neutralitate, în cazul unui conflict armat generalizat, Tu[rcia] alătura Marei Britanii, în ca[zul că a]ceasta ar fi fost atacată.

Această măsură luată, [...] zis, deciziune, a fost adusă [...] ţa însărcinatului cu afaceri [...] Britanii, în lipsa ambasadorului [...] Percy Loraine, — în mod confidenţial, — pentru a fi [...] mai departe guvernului dela L[ondra].

După terminarea acestui [consiliu de] miniştri, mareşalul Tchakmak [...] într'un lung turneu de inspecţie [...]dana, de unde va suprave[ghea] [...] de refacere a aeroporturilor [...] ţiunilor anti-aeriene, care [...] de-alungul litoralului mării [...]

Pe dealtă parte se anunţă [...] multe contingente au fost che[mate pen]tru o perioadă de concentrare [...] avea loc pe litoralul acesta [...]tori.

Se anunţă deasemeni, că o [flotă en]gleză, care a vizitat apele tur[ceşti a e]fectuat în Marea Marmara, e[xerciţii anti-aeriene şi de p[...] marină, cu bombe de ruptură [...]ne, — exerciţii ce au fost ur[mărite de] aproape şi cu foarte mare [...] ofiţerii turci.

D. ISMET INÖNU
primul ministru turc

Explozie la A[...]

AAGER 18 (Rador). — [...] rifer a făcut expozie [...] unei cofetării din strada [...]

Explozia a fost extrem [...]că, distrugând întreaga [...] vocând mari pagube [...]ne.

Personalul cofetăriei şi [...] scăpat neatinşi, însă la [...] rănite 50 persoane, victime [...] cule mai ales printre [...] vagon de tramvai ce [...] dreptul cofetăriei în mome[ntul ex]ploziei. Doi răniţi sunt în [...]vă.

Un avion record, construit de germani

BERLIN 18 (Rador). — Uzinele Jungers din Dessau au construit un nou tip de avion cu patru motoare, care poate să transporte 40 pasageri. Avionul a fost botezat cu numele de „Marele Dessau". El este un monoplan cu aripile joase, construit în întregime de metal. Este prevăzut cu un nou sistem pentru reducerea vitezei la aterizare. Cabina este foarte spaţioasă şi luxoasă. Ea este lungă de 5 metri şi largă de 3 metri. Pe ambele părţi se află câte două rânduri de fotolii, între ele rămânând un culoar de 1,25 metri. Avionul poate merge cu o viteză de 410 km. pe oră, viteză record, pentru avioanele de pasageri. Viteza medie cu care va face sborurile va fi de 250 km. pe oră.

Intrunirea tineret[ului] partidului fasc[ist]

ROMA, 18 (Rador). — [...] partidului fascist s'a întrun[it sub pre]şedinţia d-lui Achile Stara[ce, secreta]rul general al partidului [...]

D. Starace a făcut un [...] nunţit asupra activităţii [...] grupărilor universitare fasciste [...] ganizaţiei naţionale «Dopo [...]»

ECOURI ŞI POLEMICI

Articolele redactorului nostru Alexandru Constant asupra problemei salariilor nu au apărut aşa cum erau în manuscris. Cetitorii noştri sunt rugaţi să aştepte vremurile apropiate când aceste gânduri vor fi cunoscute integral.

Luni, 20 Sept., la ora 5 d. a., delegaţia permanentă a sect. III Albastru va ţine şedinţă sub preşedenţia d-lui primar Dem. Anastasescu.

Starea d-lui dr. C. Angelescu necesită o intervenţie chirurgicală la plămâni. Pentru asta fusese chemat d. profesor dr. E. Sergent, dar a răspuns că nu poate veni fiindcă se află la New-York.

Familia a telefonat d-lui Fabricius care se află la Berlin, să trimită un specialist cu avionul în ţară.

In orice caz bolnavul inspiră serioase îngrijorări.

Azi după amiază a părăsit ţara delegaţia română la funerariile preşedintelui Masaryk, în frunte cu d. Gh. Tătărescu.

La 29 Septembrie apare „Asaltul" săptămânal independent de luptă şi doctrină naţională şi creştină.

Azi dimineaţă a avut loc la şcoala pregătitoare de ofiţeri, solemnitatea deschiderii noului an şcolar.

S'a oficiat o slujbă de către confesorul garnizoanei.

Au participat ofiţerii şi profesorii şcoalei în frunte cu d. colonel Oprescu Niculae.

D-nii general C. Ilasievici, ministrul apărării naţionale şi general Paul Teodorescu, subsecretar de stat, au lucrat ieri dimineaţă la definitivarea tabloului de mutări, urmând a se întocmi decretul care va fi prezentat Suveranului spre semnare.

D. Victor Bădulescu, subsecretar de stat la externe, a făcut o expunere a celor discutate la Geneva, d-lui prim ministru.

Aseară a sosit în Capitală d. Gh. Tătărescu, preşedintele consiliului, venind dela Polana.

D-sa a fost primit în gară de o parte din membrii guvernului.

LONDRA 18 (Rador). — *Zece baloane au fost trăznite pe aerodromul militar dela Cardington, — anunţă unele ziare.*

PARMA 18 (Rador). — Un puternic cutremur s'a simţit ieri la Parma şi în regiunea înconjurătoare.

Numeroase clădiri au suferit stricăciuni. Victime nu sunt.

LONDRA 18 (Rador). — Terminându-şi vacanţa, pe care a petrecut-o în Scoţia, d. Neville Chamberlain, primul-ministru, s'a înapoiat azi dimineaţă la Londra.

INSTITUT DE ARTE GRAFICE «EMINESCU» S. A. STR. INGINER ANGHEL SALIGNY No. 2. BUCUREŞTI. Telefon 3.26.68 Redactor responsabil V. OLANIUC-STERE